

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.
ΑΝΩΤΕΡΟ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΘΕΣΤΕΣ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

**ΕΡΓΟ: ΝΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

**Παραδοτέο Π2: Μοντέλο Διακυβέρνησης του Πλαισίου
Διαλειτουργικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών**

Έκδοση 1.2

Ιστορικό Εγγράφου

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια επισκόπηση των πιο σημαντικών αλλαγών του εγγράφου.

Ημερομηνία	Έκδοση	Τροποποίηση	Συγγραφείς
30/5/2022	1.0	Αρχική έκδοση	Ομάδα έργου
19/6/2022	1.1	Ενσωμάτωση παρατηρήσεων Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ομάδα έργου
18/7/2022	1.2	Ενσωμάτωση παρατηρήσεων Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ομάδα έργου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Επιτελική Σύνοψη	5
1. Μοντέλο Διακυβέρνησης Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών	6
1.1. Εισαγωγή.....	6
1.2. Όραμα.....	6
1.3. Κατευθυντήριες Αρχές Μοντέλου Διακυβέρνησης.....	7
1.3.1. Προσέγγιση Συνολικής-Κυβέρνησης.....	7
1.3.2. Ανοικτότητα & Συμμετοχικότητα.....	7
1.3.3. Ευελιξία.....	8
1.4. Πεδίο Εφαρμογής	8
2. Μέθοδοι και Λειτουργίες Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας	10
2.1. Διάρθρωση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας.....	10
2.2. Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας (ΕΔΔ)	12
2.2.1. Αρμοδιότητες Επιτροπής Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας (ΕΔΔ).....	12
2.2.2. Συντονιστική Λειτουργία Διαλειτουργικότητας (ΣΛΔ).....	13
2.2.3. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Διαλειτουργικότητας	14
2.2.4. Μηχανισμός Παρακολούθησης Εφαρμογής & Επικαιροποίηση ΕΠΔ	16
2.2.5. Λειτουργία Τεκμηρίωσης Διαλειτουργικότητας	17
2.2.6. Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας	19
2.2.7. Κέντρο Γνώσης & Υποστήριξης.....	20
2.2.8. Συντονισμός Κοινότητας Διαλειτουργικότητας	22
2.2.9. Ομάδες Εργασίας	23
2.2.10. Οριζόντιες Ομάδες Εργασίας.....	24
2.2.11. Θεματικές Ομάδες Εργασίας.....	26
2.2.12. Υλοποίηση Διαλειτουργικότητας – Υπεύθυνοι Ψηφιακών Δράσεων	31
2.3. Ενδεικτικές Δράσεις Κοινότητας Διαλειτουργικότητας	33
2.3.1. Συνεργατική διαμόρφωση, παραγωγή και αξιολόγηση ΕΠΔ	33
2.3.2. Επικαιροποίηση ΕΠΔ.....	34
2.3.3. Παρακολούθηση εφαρμογής ΕΠΔ	34
2.3.4. Καταλογογράφηση και Προτυποποίηση.....	36
2.3.5. Εκπαίδευση και Διάδοση Γνώσης Διαλειτουργικότητας.....	36
2.3.6. Δημιουργία & Διακυβέρνηση Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας	37
Παράρτημα 1: Κοινότητα Διαλειτουργικότητας και ανοικτή συμμετοχή.....	39
1. Κοινότητες Πρακτικής και συστάσεις ανοικτής συμμετοχής.....	39
2. Συστάσεις Ανοικτής Συμμετοχής στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας	41
3. Βήματα προτεινόμενης διαδικασίας ενημέρωσης ΕΠΔ με τη συμμετοχή της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.....	43
Παράρτημα 2: Δείκτες παρακολούθησης προσαρμογής ΕΠΔ προς EIF.....	44
Παράρτημα 3: Πρώτες ενέργειες για τη Διακυβέρνηση Διαλειτουργικότητας.....	58
Παράρτημα 4 - Συντομογραφίες.....	59

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Απεικόνιση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας..... 10
Εικόνα 2: Σχηματική Ανάλυση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας 11
Εικόνα 3: Βασικά στοιχεία μιας Κοινότητας Πρακτικής39

Επιτελική Σύνοψη

Το Μοντέλο Διακυβέρνησης του Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών ορίζει τον τρόπο συνεχούς και διαρκούς επικαιροποίησης του ΕΠΔ και καθορίζει το απαραίτητο περιβάλλον για την εναρμόνιση των δράσεων των φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του νέου ΕΠΔ. Επιτρέπει επίσης στους εμπλεκόμενους φορείς να επιτύχουν τους από κοινού συμφωνημένους και αμοιβαίως ωφέλιμους στόχους τους.

Απευθύνεται στους φορείς που έχουν αρμοδιότητα στο σχεδιασμό και συντονισμό των δράσεων της Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στους φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης που σχεδιάζουν και παρέχουν Δημόσιες Υπηρεσίες αλλά και σε μέλη μιας ευρύτερης κοινότητας συμμετόχων που περιλαμβάνει και φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα.

Στη λογική αυτή, η δημόσια συμμετοχή που έχει ενταχθεί ως βασικό δομικό στοιχείο στο Οικοςύστημα Διαλειτουργικότητας του ΕΠΔ εκφράζεται στο μοντέλο διακυβέρνησης μέσα από την εισαγωγή της έννοιας της λειτουργίας μιας Κοινότητας Διαλειτουργικότητας. Η Κοινότητα Διαλειτουργικότητας αποτελεί ένα ευρύ σύνολο οντοτήτων, προερχόμενων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, που συμμετέχουν ή/και επηρεάζονται και ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών υπηρεσιών.

Το Μοντέλο Διακυβέρνησης του ΕΠΔ ορίζει τις απαραίτητες λειτουργίες και αρμοδιότητες για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας (παρακολούθηση εφαρμογής και επικαιροποίηση του ΕΠΔ), το συντονισμό της διαλειτουργικότητας (επιχειρησιακός σχεδιασμός διαλειτουργικότητας, παρακολούθηση, αξιολόγηση, επικαιροποίηση, τεκμηρίωση, συντονισμό κοινότητας) το σχεδιασμό μέσω οριζόντιων και τομεακών ομάδων εργασίας, την υλοποίηση των δράσεων ανά φορέα και την υποστήριξη της δράσης της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Το Μοντέλο Διακυβέρνησης του ΕΠΔ παρέχει κατευθύνσεις για τις κύριες δράσεις σχετιζόμενες με το ΕΠΔ όπως τη συνεργατική διαμόρφωση, παραγωγή και αξιολόγησή του σε συνάρτηση με συγκεκριμένους δείκτες απόδοσης (KPI), την παρακολούθηση εφαρμογής και επικαιροποίησή του, τις ενέργειες καταλογογράφησης και προτυποποίησης των βασικών επαναχρησιμοποιήσιμων στοιχείων της διαλειτουργικότητας, τη λειτουργία σε κοινότητα πρακτικής, την εκπαίδευση των μελών αυτής της κοινότητας και τη γενικότερη διάδοση της αποκτηθείσας γνώσης. Προτείνει τέλος κατευθύνσεις δημιουργίας & διακυβέρνησης Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας.

1. Μοντέλο Διακυβέρνησης Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Δημόσιων Υπηρεσιών

1.1. Εισαγωγή

Το κείμενο αυτό αποτελεί το Μοντέλο Διακυβέρνησης που συνοδεύει το Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Δημοσίων Υπηρεσιών. Το παρών πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζει το όραμα και τις κατευθυντήριες αρχές του μοντέλου καθώς και το πεδίο εφαρμογής του.

Το Κεφάλαιο 2 παρουσιάζει τις λειτουργίες που περιγράφει το μοντέλο, τους μέτοχους που τις επιτελούν και τις αρμοδιότητές τους.

Το Κεφάλαιο 3 αναλύει σε μεγαλύτερη έκταση δράσεις της διακυβέρνησης του ΕΠΔ και συγκεκριμένα τη συνεργατική διαμόρφωση, παραγωγή, παρακολούθηση εφαρμογής και αξιολόγηση του ΕΠΔ, την επικαιροποίησή του, την καταλογογράφηση και προτυποποίηση βασικών επαναχρησιμοποιούμενων στοιχείων διαλειτουργικότητας, τη διατήρηση και διάδοση της σχετικής με τη διαλειτουργικότητα γνώσης και την εκπαίδευση των στελεχών που εμπλέκονται με το ΕΠΔ. Στο ίδιο κεφάλαιο τέλος παρουσιάζεται η λογική δημιουργίας & διακυβέρνησης Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας.

Το πρώτο παράρτημα της μελέτης αποτελεί παρουσίαση καλών πρακτικών και συστάσεων λειτουργίας μιας κοινότητας διαλειτουργικότητας μέσα από διαδικασίες ανοιχτής συμμετοχής. Το δεύτερο παράρτημα παρέχει έναν κατάλογο δεικτών απόδοσης σε αντιστοίχιση με τις απαιτήσεις του ΕΠΔ που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της διοίκησης προς αυτό. Το τρίτο παράρτημα αποτελεί πρόταση προτεραιοποίησης των δράσεων της διακυβέρνησης διαλειτουργικότητας ενώ το τελευταίο τέταρτο παράρτημα περιέχει τις συντομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο.

1.2. Όραμα

Το Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας συνοδεύεται από ένα μοντέλο διακυβέρνησης, το οποίο σκοπό έχει να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά του επιτρέποντας τη συνεχή και διαρκή επικαιροποίησή του. Το μοντέλο περιγράφει το απαραίτητο περιβάλλον για την εναρμόνιση των δράσεων των φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών προκειμένου να επιτύχουν από κοινού συμφωνημένους και αμοιβαίως ωφέλιμους στόχους. Αποσκοπεί επίσης στην ικανοποίηση των απαιτήσεων της κοινότητας των χρηστών και των δημιουργών των υπηρεσιών, καθιστώντας τις άμεσα διαθέσιμες, εύκολα αναγνωρίσιμες, προσβάσιμες και με επίκεντρο τον χρήστη.

Το μοντέλο διακυβέρνησης χαρακτηρίζεται από τις αρχές της συμμετοχικότητας και της συνδημιουργίας, εισάγοντας ένα πλαίσιο διαρκούς επικοινωνίας και συνεργασίας των συμμετεχόντων στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

Προτείνει τον απαραίτητο συντονισμό για:

- την υιοθέτηση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΕΠΔ,

- την επικαιροποίηση και τη βελτίωση του ΕΠΔ με χρήση μηχανισμού συνδιαμόρφωσης, συνδημιουργίας, και συναξιολόγησης λύσεων διαλειτουργικότητας,
- τη συλλογή, την οργάνωση και τη δημοσιοποίηση της σχετικής με τη διαλειτουργικότητα γνώσης για την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων,
- την παροχή των κατάλληλων δεξιοτήτων διαλειτουργικότητας στους φορείς της δημόσιας διοίκησης,

καθώς και για κρίσιμα στοιχεία της Εργαλειοθήκης Διαλειτουργικότητας που εισάγει το ΕΠΔ-όπως:

- ανοιχτά πρότυπα
- βασικά μητρώα
- ανοιχτά δεδομένα
- προγραμματιστικές διεπαφές (API)
- συμφωνίες διαλειτουργικότητας
- επαναχρησιμοποιήσιμες βασικές/κοινές υπηρεσίες

1.3. Κατευθυντήριες Αρχές Μοντέλου Διακυβέρνησης

Η διακυβέρνηση και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων πρέπει να είναι ενιαίες, σαφείς, ευέλικτες και ανοιχτές. Οι προσπάθειες επίτευξης διαλειτουργικότητας θα πρέπει να καθοδηγούνται από διάθεση συνεργασίας μεταξύ των φορέων του Δημόσιου Τομέα αλλά και μεταξύ αυτών των φορέων με τους ιδιώτες και την κοινωνία των πολιτών. Η συνεργασία αυτή πρέπει να βασίζεται σε τρεις βασικές αρχές που αποτελούν κρίκους μιας ενιαίας αλυσίδας: την προσέγγιση συνολικής κυβέρνησης (whole-of-government), την ανοικτότητα & συμμετοχικότητα, και την ευελιξία.

1.3.1. Προσέγγιση Συνολικής-Κυβέρνησης

Το μοντέλο διακυβέρνησης εφαρμόζει ένα ενιαίο, κεντρικά διαχειριζόμενο και δεσμευτικό μοντέλο διακυβέρνησης που καλύπτει οριζόντια το σύνολο των φορέων της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης (Whole-of-Government Approach, WGA). Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει την ανάπτυξη οριζόντιων καναλιών επικοινωνίας ανάμεσα στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ώστε να αποφεύγονται οι επικαλύψεις κατά το σχεδιασμό νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, η επανάληψη εργασιών, η αναζήτηση υπάρχουσας πληροφορίας ή η επανανακάλυψη λύσεων που ήδη είναι διαθέσιμες.

1.3.2. Ανοικτότητα & Συμμετοχικότητα

Το μοντέλο διακυβέρνησης βασίζεται στη δημιουργία και λειτουργία μιας ενεργούς οριζόντιας και εθνικής Κοινότητας για τη Διαλειτουργικότητα (Interoperability Community of Practice) οι εισηγήσεις της οποίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους αρμόδιους φορείς προκειμένου όλοι μαζί να συναποφασίζουν ώστε να σχεδιάζονται δράσεις, να επικαιροποιούνται διαδικασίες και πρακτικές και να επιλύονται προβλήματα, με τελικό στόχο

την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών¹. Οι βασικές παραδοχές του μοντέλου Κοινότητας Διαλειτουργικότητας παρουσιάζονται στο Παράρτημα 1.

1.3.3. Ευελιξία

Ο συντονισμός της διαμόρφωσης, επικαιροποίησης και υλοποίησης των οριζόμενων δράσεων και ενεργειών στο ΕΠΔ υποστηρίζεται από κατάλληλες διοικητικές, συντονιστικές, εκτελεστικές, υποστηρικτικές λειτουργίες καθώς και μηχανισμούς μάθησης. Οι λειτουργίες και οι δράσεις αυτές πρέπει να εξελίσσονται καθώς η κοινότητα και το περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται αλλάζει.

Για την εξυπηρέτηση των κοινά συμφωνημένων σκοπών της κοινότητας, το μοντέλο υιοθετεί τις αρχές της γρήγορης και ευέλικτης (agile) σχεδίασης λύσεων και ανάπτυξης πολιτικών και δράσεων.

1.4. Πεδίο Εφαρμογής

Το μοντέλο διακυβέρνησης αφορά στη δημιουργία ή/και διαχείριση:

- Ενός άμεσου και αποτελεσματικού **συστήματος επικοινωνίας**, για την επίτευξη συναντίληψης και συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών.
- Μιας αποτελεσματικότερης, **συμμετοχικής διαδικασίας σχεδιασμού, υλοποίησης, αξιοποίησης και αξιολόγησης** του ΕΠΔ και των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών μέσα από τη σύγκλιση διαφορετικών ατόμων ή ομάδων πέρα από έναν συνήθη στενό κύκλο συμμετεχόντων.
- Της ταχείας, ευέλικτης και διαρκούς **τεκμηρίωσης και την εισήγηση επικαιροποίησης των πολιτικών και πρακτικών** διαλειτουργικότητας.
- Των **βασικών δομικών στοιχείων** διαλειτουργικότητας που θα βοηθήσουν τη διοίκηση να εντοπίσει σημαντικούς και επαναχρησιμοποιήσιμους πόρους για την προώθηση της διαλειτουργικότητας. Τέτοια στοιχεία μπορεί να είναι: κατάλογοι υπηρεσιών, βιβλιοθήκες στοιχείων λογισμικού, αποθετήρια ανοικτών δεδομένων, μητρώα βασικών μητρώων, κατάλογοι μεταδεδομένων, προτύπων, προδιαγραφών, κατευθυντήριων γραμμών και σε ισχύ συμφωνιών διαλειτουργικότητας καθώς και των κοινά συμφωνημένων περιγραφών όλων των παραπάνω στοιχείων.

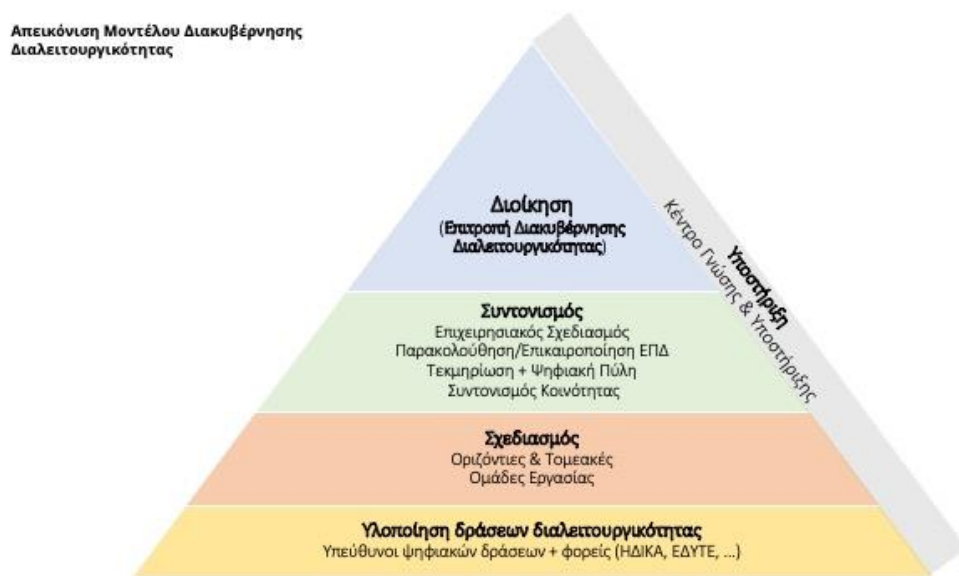
¹ Οι προτεινόμενες κοινότητες, με βάση την παραπάνω αναφερόμενη λογική φέρνουν κοντά ομάδες με διαφορετικές γνώσεις και οπτικές γωνίες. Βελτιώνουν την ικανότητά αυτών των ομάδων να εργάζονται και να μαθαίνουν δημιουργικά από κοινού. Αξιοποιώντας ακόμη τις συλλογικές δυνατότητες της κοινότητας για το σχεδιασμό και εκτέλεση αλληλένδετων, πολιτοκεντρικών υπηρεσιών που υιοθετούν λογική εξ' ορισμού διαλειτουργικού χαρακτήρα ώστε να υπερβαίνονται νοοτροπίες απομόνωσης σε σιλό. Για μια εισαγωγή στη λειτουργία τους δείτε το «The Communities of Practice Playbook»: Catana, G.C., Debremaeker, I., Szkola, S.S.E. and Williquet, F., The Communities of Practice Playbook, EUR 30466 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-26344-9, doi:10.2760/42416, JRC122830. Διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <http://dx.doi.org/10.2760/443810>

- Της διαμόρφωσης εισηγήσεων για την οργάνωση και διαχείριση των **συμφωνιών διαλειτουργικότητας** για την υλοποίηση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.
- Της καταγραφής, **προώθησης και επικαιροποίησης της γνώσης και των αξιών** της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και της **εκπαίδευσης, κατάρτισης** και διευκόλυνσης των μελών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας ώστε να εργάζονται πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά.

2. Μέτοχοι και Λειτουργίες Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας

2.1. Διάρθρωση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας

Το κεφάλαιο αυτό παρουσιάζει τις λειτουργίες και τους κύριους μέτοχους του μοντέλου διακυβέρνησης διαλειτουργικότητας.

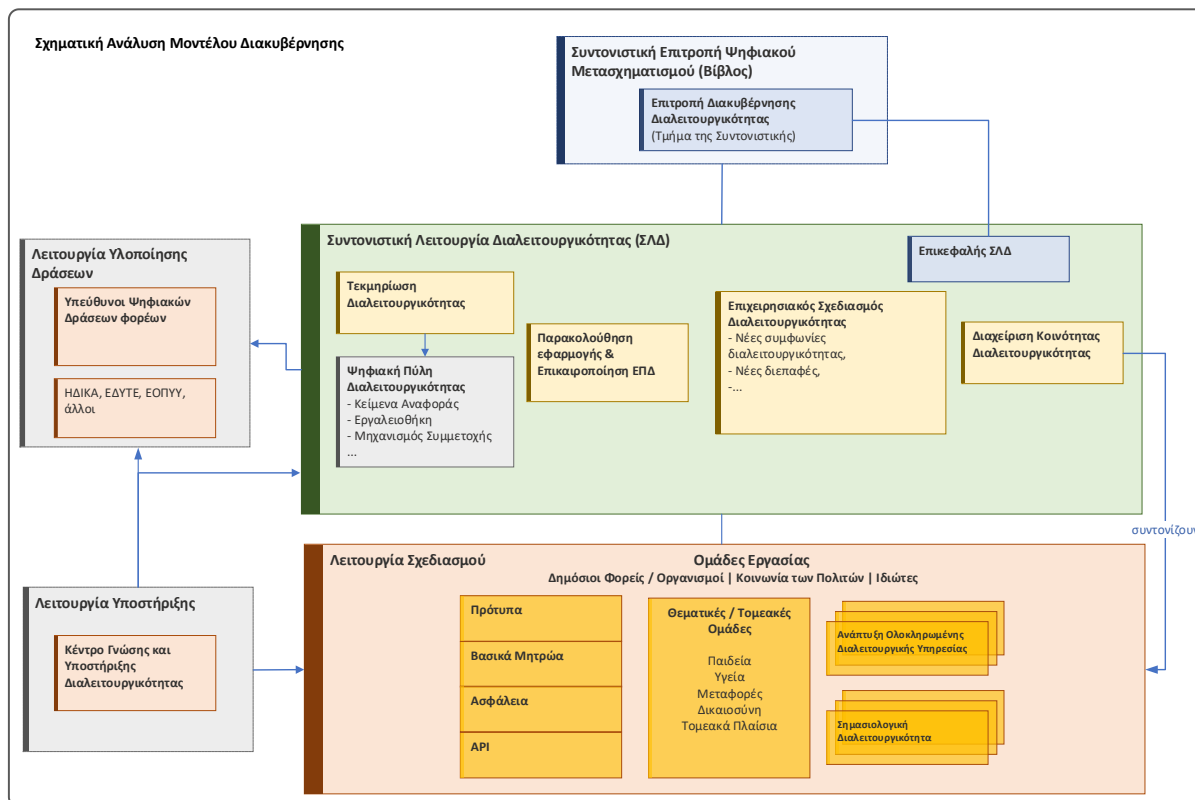

Εικόνα 1: Απεικόνιση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας

Η διάρθρωση του μοντέλου περιλαμβάνει:

- **Διοίκηση & Εισήγηση για λήψη αποφάσεων**
 - Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας (ΕΔΔ) ως τμήμα της Συντονιστικής Επιτροπής Ψηφιακού Μετασχηματισμού
- **Συντονισμό Διαλειτουργικότητας**
 - Επιχειρησιακό Σχεδιασμό Διαλειτουργικότητας
 - Παρακολούθηση Εφαρμογής & Επικαιροποίηση ΕΠΔ
 - Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας
 - Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας
 - Συντονισμό Κοινότητας Διαλειτουργικότητας
- **Σχεδιαστική υποστήριξη**
 - Οριζόντιες Ομάδες Εργασίας Διαλειτουργικότητας
 - Θεματικές/Τομεακές/Τοπικές Ομάδες Εργασίας Διαλειτουργικότητας
- **Υλοποίηση Δράσεων**
 - Υπεύθυνοι Ψηφιακών Δράσεων Φορέων
- **Υποστήριξη**
 - Κέντρο Γνώσης και Υποστήριξης

Οι λειτουργίες των μετόχων αυτών εντός του μοντέλου διακυβέρνησης αναλύονται σχηματικά στην Εικόνα 2 και περιγράφονται εκτενέστερα στη συνέχεια:

Εικόνα 2: Σχηματική Ανάλυση Μοντέλου Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας

2.2. Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας (ΕΔΔ)

Η Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας κατευθύνει τη λειτουργία της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και διασφαλίζει ότι οι εργασίες της κοινότητας οδηγούν στην επίτευξη των στόχων της και στην υλοποίηση του οράματός της.

Κεντρικός Συντονιστής της Διαλειτουργικότητας είναι η Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας που αποτελεί τμήμα της Συντονιστικής Επιτροπής Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Η συγκρότηση της ΕΔΔ θα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως υποομάδα του Εκτελεστικού δικτύου Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Τα μέλη της βασικής αυτής επιτροπής ΕΔΔ θα πρέπει να περιλαμβάνουν τόσο θεσμικούς φορείς με κομβικό ρόλο στο σχεδιασμό και παροχή διαλειτουργικών δημόσιων υπηρεσιών όσο και εξωτερικών εμπειρογνομόνων σε θέματα διαλειτουργικότητας από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα ή τον ιδιωτικό τομέα. Συνίσταται να καλούνται για συμμετοχή, και να αξιοποιούνται έμπειροι επαγγελματίες στον τομέα της διαλειτουργικότητας, παράγοντες επιρροής με κύρος και γνώση στην συγκεκριμένη πρακτική, και μέλη ή ηγέτες άλλων παρόμοιων κοινοτήτων ή δικτύων.

Τρόπος Λειτουργίας ΕΔΔ: Οι εισηγήσεις για αποφάσεις της ΕΔΔ-ΕΠΔ θα πρέπει να λαμβάνονται με κατάλληλο σύστημα ομαδικής λήψης αποφάσεων και να προσδιορίζεται το επίπεδο υποχρεωτικότητας εφαρμογής τους από τη Δημόσια Διοίκηση.

2.2.1. Αρμοδιότητες Επιτροπής Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας (ΕΔΔ)

Η ΕΔΔ συνίσταται να διαθέτει ισχυρή νομιμοποίηση και συνεχή εξασφάλιση πολιτικής υποστήριξης προκειμένου να είναι σε θέση να επιτυγχάνει το διοίκηση και την επιχειρησιακή λειτουργία της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και να εξασφαλίζει ότι οι φορείς της δημόσιας διοίκησης θα υιοθετήσουν τις βασικές αρχές που ορίζονται στο ΕΠΔ και θα εκτελέσουν τις σχετικές συστάσεις.

Η ΕΔΔ είναι αρμόδια για τη διαμόρφωση εισηγήσεων σε ότι αφορά στα:

- 2.2.1.1. Χάραξη Στρατηγικής Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.1.2. Λήψη των κρίσιμων αποφάσεων που διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της Κοινότητας. Έχει εξουσιοδοτηθεί από το ΥΨΔ να εισηγείται τις αποφάσεις αυτές και προτείνει τον σχεδιασμό νομοθετικών προτάσεων και πολιτικών πρωτοβουλιών στα αντικείμενα του ΕΠΔ.
- 2.2.1.3. Επιμερισμό αρμοδιοτήτων στους συμμετέχοντες στην Διακυβέρνηση Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.1.4. Επιλογή Συντονιστών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.1.5. Έκδοση/Επικύρωση κατευθύνσεων προς τους Υπεύθυνους Ψηφιακών Δράσεων σε κάθε φορέα εμπλεκόμενο στην ανάπτυξη ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

- 2.2.1.6. Συνεργασία με τις Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές που αφορούν στο αντικείμενό της (ενδεικτικά: ΕΕΤΤ, ΑΠΔΠΧ, ΑΔΑΕ).
- 2.2.1.7. Διασφάλιση, μέσω της προώθησης των κατάλληλων κατευθυντήριων γραμμών, εγκυκλίων και μέτρων, της βέλτιστης λειτουργίας και αξιοποίησης της διαλειτουργικότητας των εφαρμογών, συστημάτων και υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών των φορέων του δημόσιου τομέα.
- 2.2.1.8. Θεσμοθέτηση τρόπου λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων και των βασικών μητρώων προκειμένου οι ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχονται να έχουν έννομες συνέπειες χωρίς την ανάγκη πρόσθετων διαδικασιών επικύρωσης αυτών.
- 2.2.1.9. Δημιουργίας των κατάλληλων οργανωτικών δομών, μηχανισμών, αρμοδιοτήτων και διαδικασιών, καθώς και του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού, προκειμένου οι δημόσιοι φορείς να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην διαχείριση των θεμάτων διαλειτουργικότητας.
- 2.2.1.10. Ολιστική διακυβέρνηση των δραστηριοτήτων διαλειτουργικότητας σε εθνικό επίπεδο.

2.2.2. Συντονιστική Λειτουργία Διαλειτουργικότητας (ΣΛΔ)

Η Συντονιστική Λειτουργία Διαλειτουργικότητας αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ των Ομάδων Εργασίας και της ΕΔΔ. Προετοιμάζει την τεκμηρίωση για τις εισηγήσεις της ΕΔΔ, προτεραιοποιεί την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας, κατευθύνει και συντονίζει τις Ομάδες Εργασίας, μεριμνά για την παρακολούθηση εφαρμογής και την επικαιροποίηση του ΕΠΔ, τεκμηριώνει τη διαλειτουργικότητα και διαθέτει τη γνώση αυτή στα μέλη της κοινότητας και σε όλους τους ενδιαφερόμενους και συντονίζει την ανάπτυξη Ολοκληρωμένων Δημόσιων Υπηρεσιών.

Οι λειτουργίες αυτές μπορεί να υποστηρίζονται και να συντονίζονται είτε από συγκεκριμένες οργανωτικές δομές, είτε νέες, είτε μέσα από την ανάθεση των αρμοδιοτήτων σε ήδη υπάρχουσες. Προτείνεται ο ορισμός επικεφαλής για καθεμία από τις λειτουργίες καθώς και επικεφαλής της ΣΛΔ.

Η Συντονιστική Λειτουργία Διαλειτουργικότητας περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιμέρους λειτουργίες (βλ. Εικόνα 2, σ.11) οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια:

- Επιχειρησιακό Σχεδιασμό Διαλειτουργικότητας
- Παρακολούθηση Εφαρμογής & Επικαιροποίηση ΕΠΔ
- Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας
 - Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας
 - Συντονισμό Δράσεων Κέντρου Γνώσης και Υποστήριξης
- Συντονισμό Κοινότητας Διαλειτουργικότητας

2.2.3. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Διαλειτουργικότητας

Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Διαλειτουργικότητας αναλαμβάνει να θέσει τις προτεραιότητες υλοποίησης δράσεων σχετικών με τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας υπηρεσιών (π.χ. νέων συμφωνιών διαλειτουργικότητας, νέων διεπαφών κ.ο.κ),

Είναι αρμόδιος για:

- 2.2.3.1. Την προτεραιοποίηση και προώθηση συμφωνιών συνεργασίας (διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης μητρώων) μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα.
- 2.2.3.2. Τη διαμόρφωση και προτεραιοποίηση πολιτικών για τα συστήματα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης σε ό,τι αφορά τη διαλειτουργικότητα.
- 2.2.3.3. Τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό διαλειτουργικότητας στο Δημόσιο Τομέα.
- 2.2.3.4. Τη διαμόρφωση επιχειρησιακών διαδικασιών για τη συμπαραγωγή ΟΔΥ με άλλους φορείς του Δημοσίου, με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- 2.2.3.5. Το σχεδιασμό με τη συνεργασία των Ομάδων Εργασίας του συστήματος διασύνδεσης των μητρώων της Δημόσιας Διοίκησης.
- 2.2.3.6. Την προτεραιοποίηση και τυποποίηση συναλλαγών μεταξύ των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης (G2G).
- 2.2.3.7. Την προτεραιοποίηση των αιτημάτων Διαλειτουργικότητας για νέες διαδικτυακές υπηρεσίες, τις οποίες αιτούνται οι ενδιαφερόμενοι Φορείς.
- 2.2.3.8. Την πρόταση προς την ΕΔΔ του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου Διαλειτουργικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.
- 2.2.3.9. Το σχεδιασμό συμφωνιών συνεργασίας για διαλειτουργικότητα/ες μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα (και η συνεργασία με τις Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές).
- 2.2.3.10. Την επίτευξη διαλειτουργικότητας των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης σε επιχειρησιακό, σημασιολογικό και οργανωτικό επίπεδο, σχετικά με τις μεταξύ τους συναλλαγές (G2G) και τη δημιουργία ενός πλαισίου ενιαίας λειτουργίας και συνεργασίας μεταξύ τους.
- 2.2.3.11. Των καταλόγων προβλημάτων διαλειτουργικότητας προς επίλυση και την προτεραιοποίησή τους.
- 2.2.3.12. Τη δημιουργία Ομάδας Εργασίας για οποιοδήποτε θέμα.
- 2.2.3.13. Τον ορισμό σύνθεσης και ηγεσίας των Ομάδων Εργασίας.

- 2.2.3.14. Την προτεραιοποίηση της εκτέλεσης κεντρικών δράσεων για την εκπλήρωση των συστάσεων διαλειτουργικότητας που προτείνονται στο ΕΠΔ.
- 2.2.3.15. Τη χαρτογράφηση² των εν δυνάμει συμμετεχόντων στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.3.16. Τον σχεδιασμό ελαχιστοποίησης τεχνολογικών εξαρτήσεων και αποφυγής επιβολής συγκεκριμένων, ενδεχομένως περιοριστικών, εφαρμογών, λύσεων ή προϊόντων ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες και τα δεδομένα τους να μπορούν να είναι προσβάσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα από πολίτες και επιχειρήσεις (σε συνεργασία με Ομάδες Εργασίας).
- 2.2.3.17. Τη διενέργεια «ελέγχων διαλειτουργικότητας» κατά τον σχεδιασμό νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων. Οι έλεγχοι διασφαλίζουν τη θεσμική διαλειτουργικότητα του ίδιου του νομικού πλαισίου αλλά και των δημόσιων υπηρεσιών που αυτό προβλέπει.
- 2.2.3.18. Τον ορισμό Εθνικής στρατηγικής διαχείρισης των δεδομένων και των πληροφοριών της δημόσιας διοίκησης η οποία να περιλαμβάνει τα σημασιολογικά πρότυπα, τις οργανωτικές δομές, τους ρόλους και τις διαδικασίες για τη δημιουργία, συλλογή, διατήρηση, προστασία, διαμοιρασμό και επαναχρησιμοποίηση αυτών.
- 2.2.3.19. Τον ορισμό φορέα ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαχείρισή ενός κεντρικού και βασικού μητρώου συγκέντρωσης των μεταδεδομένων όλων των μητρώων και δημιουργία μηχανισμού για τη συσχέτιση και τη διασύνδεσή του με τα βασικά μητρώα, όπου αυτό απαιτείται.
- 2.2.3.20. Την επιλογή και μέριμνα της χρήσης καινοτόμων τεχνολογιών που μπορούν να συμβάλλουν στην προώθηση της διαλειτουργικότητας αλλά και να αξιοποιούν διαλειτουργικές λύσεις προς όφελος της καινοτομίας.
- 2.2.3.21. Τον καθορισμό της συνολικής αρχιτεκτονικής διαλειτουργικότητας η οποία θα είναι συμβατή με το εννοιολογικό μοντέλο και θα περιλαμβάνει χαλαρά συνδεδεμένα συστατικά.
- 2.2.3.22. Για τον επιτελικό συντονισμό και προτεραιοποίηση των δράσεων του Κέντρου Γνώσης και Υποστήριξης.

² Η χαρτογράφηση θα βοηθήσει στον εντοπισμό των απόψεων, των προσδοκιών και των γνώσεων των συμμετεχόντων σχετικά με τα θέματα διαλειτουργικότητας ώστε να επιλεγούν αυτοί που θα μπορούσαν να εμπλακούν και να επωφεληθούν περισσότερο από την κοινότητα ώστε να επικεντραθεί σε αυτούς και όσοι έχουν τους διαθέσιμους πόρους για να εμπλακούν ή/και να υποστηρίξουν την κοινότητα.

2.2.4. Μηχανισμός Παρακολούθησης Εφαρμογής & Επικαιροποίηση ΕΠΔ

Αποτελεί τον εποπτικό μηχανισμό που παρακολουθεί την εφαρμογή της διαλειτουργικότητας σε συνάρτηση και με τους δείκτες απόδοσης που προτείνονται³. Αναλαμβάνει την παρακολούθηση τήρησης των οριζομένων στο ΕΠΔ για κάθε φορέα εμπλεκόμενο σε διαλειτουργικότητες. Οι ίδιοι οι φορέες έχουν την υποχρέωση αυτο-αξιολόγησης των υπηρεσιών που παράγουν σύμφωνα με προσυμφωνημένα πρότυπα (π.χ. IMAPS L.O.S.T.). Συντονίζει επίσης τη συνεχή και διαρκή επικαιροποίηση ΕΠΔ ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του.

Είναι αρμόδιος για:

- 2.2.4.1. Την εποπτεία της εφαρμογής των προτύπων διαλειτουργικότητας στο Δημόσιο Τομέα.
- 2.2.4.2. Την παραγωγή έκθεσης της τρέχουσας κατάστασης διαλειτουργικότητας των δημόσιων υπηρεσιών της χώρας⁴.
- 2.2.4.3. Τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας σε σημασιολογικό και τεχνολογικό επίπεδο, για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων των φορέων του δημόσιου τομέα.
- 2.2.4.4. Την εποπτεία της υλοποίησης του ΕΠΔ και την επικαιροποίηση των αρχών, προτύπων, διαδικασιών και κανόνων του.
- 2.2.4.5. Την παρακολούθηση τήρησης των οριζομένων στο ΕΠΔ για κάθε φορέα εμπλεκόμενο σε διαλειτουργικότητες.
- 2.2.4.6. Την προετοιμασία εισηγήσεων προς την ΕΔΔ για την υιοθέτηση και αξιολόγηση των βασικών δομικών στοιχείων της Εργαλειοθήκης Διαλειτουργικότητας του ΕΠΔ.
- 2.2.4.7. Την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις οριζόμενες προδιαγραφές και πρότυπα.
- 2.2.4.8. Τον έλεγχο επανάχρησης λύσεων των αποθετηρίων της Πύλης Διαλειτουργικότητας κατά την ανάπτυξη ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών σε τομεακό / τοπικό επίπεδο.
- 2.2.4.9. Τον έλεγχο ώστε τα δομικά στοιχεία διαλειτουργικότητας που έχουν αναπτυχθεί σε τομεακό / τοπικό επίπεδο να μην αντιτίθενται στα εθνικά ορισμένα αντίστοιχα.
- 2.2.4.10. Τον έλεγχο της ευθυγράμμισης των τομεακών και των τοπικών πλαισίων με το ΕΠΔ.
- 2.2.4.11. Την περιοδική παρακολούθηση της κάλυψης των απαιτήσεων ψηφιακής

³ βλ. Παράρτημα 2

⁴ Η έκθεση θα παρέχει στους αναγνώστες μια επισκόπηση των κύριων εξελίξεων και πρωτοβουλιών που προωθούνται από το ΥΨΔ και την Κοινότητα Διαλειτουργικότητας για να καταστήσουν τη Δημόσια Διοίκηση περισσότερο διαλειτουργική. Θα παρέχει ακόμη μια συνοπτική περιγραφή της κατάστασης ευθυγράμμισης του ΕΠΔ με το EIF.

προσβασιμότητας για διαδικτυακούς τόπους και συσκευές.

- 2.2.4.12. Τον περιοδικό έλεγχο της εφαρμογής των απαιτήσεων της πολυγλωσσίας.
- 2.2.4.13. Την αξιολόγηση των υφιστάμενων τεχνολογικών επιλογών και λύσεων διαλειτουργικότητας των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών με βάση τις σύγχρονες τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις και τις ανάγκες των χρηστών βασισμένες στην αρχή της αναλογικότητας και της ισορροπίας μεταξύ κόστους ωφέλειας.
- 2.2.4.14. Τον έλεγχο συμμόρφωσης των νέων ψηφιακών υπηρεσιών και συστημάτων ΤΠΕ με τις ανοιχτές τεχνικές προδιαγραφές που έχουν επιλεγεί.
- 2.2.4.15. Τον έλεγχο χρήσης του εννοιολογικού μοντέλο για δημόσιες υπηρεσίες καθώς και των σχετικών εθνικών υποδομών με σκοπό τον σχεδιασμό νέων υπηρεσιών ή τον ανασχεδιασμό υφιστάμενων υπηρεσιών.
- 2.2.4.16. Τον έλεγχο, για τα δεδομένα και τις δημόσιες υπηρεσίες που δεν ανήκουν στην εργαλειοθήκη διαλειτουργικότητας, ότι ακολουθούν τις αρχές και τις συστάσεις του ΕΠΔ και έχουν ενταχθεί στον εθνικό συντονισμό.

2.2.5. Λειτουργία Τεκμηρίωσης Διαλειτουργικότητας

Αποτελεί τη λειτουργία γνωσιακής, επιστημονικής και τεχνικής τεκμηρίωσης της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Είναι αρμόδια για:

- 2.2.5.1. Τη συγκέντρωση και την ανοικτή διάθεση των επαναχρησιμοποιήσιμων βασικών στοιχείων διαλειτουργικότητας όπως: κατάλογοι υπηρεσιών, βιβλιοθήκες στοιχείων λογισμικού, αποθετήρια ανοικτών δεδομένων, μητρώα βασικών μητρώων, κατάλογοι μεταδεδομένων, προτύπων, προδιαγραφών, κατευθυντήριων γραμμών και σε ισχύ συμφωνιών διαλειτουργικότητας.
- 2.2.5.2. Την προσαρμογή και την ενσωμάτωση στο ΕΠΔ των διεθνών προτύπων διαλειτουργικότητας.
- 2.2.5.3. Τη διαχείριση, παρακολούθηση και διάχυση της πληροφορίας και της χρήσης των εργαλείων, όπως το Joinup, που παρέχονται από την ΕΕ.
- 2.2.5.4. Τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και όργανα ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν τη διαλειτουργικότητα.
- 2.2.5.5. Την καταγραφή των συνεργασιών διαλειτουργικότητας και διασύνδεσης μητρώων.

- 2.2.5.6. Την τήρηση βιβλιοθήκης στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας για τα επαναχρησιμοποιήσιμα εργαλεία και εφαρμογές.
- 2.2.5.7. Την τήρηση Μητρώου για την καταχώρηση των παρεχόμενων υπηρεσιών από φορείς της Δημόσιας Διοίκησης .
- 2.2.5.8. Την παρουσίαση και επικαιροποίηση της Ψηφιακής Πύλης ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας (κείμενα αναφοράς, επαναχρησιμοποιήσιμα στοιχεία της Εργαλειοθήκης).
- 2.2.5.9. Τη διαχείριση και διάχυση, σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης, των συστατικών στοιχείων της διαλειτουργικότητας της Δημόσιας Διοίκησης όπως μεταδεδομένα διαδικτυακών υπηρεσιών, κωδικολογίων, ταξονομιών, μοντέλων δεδομένων και προτύπων μεταδεδομένων αναφοράς που αφορούν στη Δημόσια Διοίκηση.
- 2.2.5.10. Τη διάχυση προτύπων στη Δημόσια Διοίκηση και την εφαρμογή προτύπων και προδιαγραφών σύμφωνα με τα σχέδια και τις πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης.
- 2.2.5.11. Τον ορισμό προτύπων και κανόνων (σε συνεργασία με τις Ομάδες Εργασίας) δημιουργίας και διατήρησης αποθετηρίων εφαρμογών, με σκοπό την επαναξιοποίησή τους μέσω της δημιουργίας και ανάπτυξης προτύπων, δομικών μονάδων λογισμικού που απαρτίζουν τα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης.
- 2.2.5.12. Τη συστηματική αποτύπωση διαδικασιών που υποστηρίζουν τις δημόσιες υπηρεσίες και την ανοικτή διάθεση αυτών σε όλους τους ενδιαφερόμενους.
- 2.2.5.13. Τη δημοσίευση των διεπαφών των εμπλεκόμενων πληροφοριακών συστημάτων που διατίθενται για επαναχρησιμοποίηση με διάκριση μεταξύ όσων εντάσσονται στη λειτουργία του ΚΕΔ και όσων είναι τμήμα πληροφοριακών συστημάτων.
- 2.2.5.14. Την καταχώρηση των νέων λύσεων που αναπτύσσονται σε καταλόγους που παραπέμπουν σε προγραμματιστικές διεπαφές και λύσεις ή σε άλλους σχετικούς καταλόγους για να είναι προσβάσιμες και σε τρίτους φορείς.
- 2.2.5.15. Τη δημιουργία και συντήρηση (με τη βοήθεια των Ομάδων Εργασίας) καταλόγων για όλα τα στοιχεία της εργαλειοθήκης, με χρήση κοινά συμφωνημένων περιγραφών.
- 2.2.5.16. Την καταγραφή των βασικών μητρώων και δεδομένων που πρωτογενώς είναι θεσμικά αρμόδια να τηρούν και να παρέχουν σε έναν Κατάλογο (Μητρώο Βασικών Μητρώων).

- 2.2.5.17. Τη δημιουργία καταλόγων (σε συνεργασία με τις Ομάδες Εργασίας) που να παραπέμπουν σε κωδικοποιημένη νομοθεσία και συναφές ρυθμιστικό πλαίσιο.
- 2.2.5.18. Τον προσδιορισμό των κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφάλειας των δεδομένων και προστασίας της ιδιωτικότητας μέσα από μια συστηματική διαχείριση κινδύνων σε συμφωνία με τις βασικές αρχές της ασφάλειας και ιδιωτικότητας εκ σχεδιασμού και εκ προεπιλογής και διάχυση αυτών με τη συνεργασία του Κέντρου Γνώσης και Υποστήριξης στους Υπεύθυνους Ψηφιακών Δράσεων των φορέων.
- 2.2.5.19. Τη διαμόρφωση (και υιοθέτηση) σε συνεργασία με τις Ομάδες Εργασίας κοινών απαιτήσεων ασφαλείας και προτύπων για την προστασία των συναλλαγών και των δεδομένων, κατά τη μετάδοση, την επεξεργασία και την αποθήκευση τους.
- 2.2.5.20. Τη συλλογή και καταλογογράφηση εξωτερικών πηγών πληροφοριών με τη συμμετοχή φορέων του ιδιωτικού τομέα μέσα από κατάλληλες Ομάδες Εργασίας.

2.2.6. Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας

Η Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας αποτελεί βασικό σημείο επαφής της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και λειτουργεί ως το αποθετήριο των δομικών στοιχείων της Εργαλειοθήκης διαλειτουργικότητας, προτύπων διαλειτουργικότητας, κειμένων αναφοράς, προδιαγραφών, τομεακών πλαισίων, κατευθυντήριων γραμμών για τους στόχους της διαλειτουργικότητας, εργαλείων, λύσεων, βέλτιστων πρακτικών και υπηρεσιών.

Οντότητες που δεν είναι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να επίσης να δημοσιεύουν πόρους διαλειτουργικότητας στην Πύλη. Όλοι οι πόροι της πλατφόρμας είναι ανοιχτοί για επαναχρησιμοποίηση, ελεύθερα προσβάσιμοι και δωρεάν και αποτελούν τμήμα της θεσμικής μνήμης της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Είναι αρμόδια για:

- 2.2.6.1. Τη δημοσίευση βασικών κειμένων της Κοινότητας (ΕΠΔ, Μοντέλο Διακυβέρνησης και Οδηγός Εφαρμογής) καθώς και όλων των κείμενων που προκύπτουν από τις διαρκείς εργασίες της Κοινότητας (ετήσιες εκθέσεις, αναφορές Ομάδων Δράσεις, κείμενα συμφωνίας κ.α).
- 2.2.6.2. Την αποθήκευση και ψηφιακή διάθεση των προς επανάχρηση δομικών στοιχείων της Εργαλειοθήκης Διαλειτουργικότητας στη λογική ενός Αποθετηρίου Διαλειτουργικών Λύσεων ως τμήμα της Ψηφιακής Πύλης ΕΠΔ. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιεί τεχνικές λύσεις που επιτρέπουν τον έλεγχο πρόσβασης, έλεγχο εκδόσεων διαχείρισης πηγαίου κώδικα, και την

αυτοματοποιημένη ενημέρωση των μελών της Κοινότητας για αλλαγές (για παράδειγμα GitLab, GitHub).

- 2.2.6.3. Την οργάνωση της διαθέσιμης πληροφορίας για τη χρήση διαλειτουργικότητας σε ψηφιακούς εποπτικούς πίνακας (dashboards).
- 2.2.6.4. Τον συγχρονισμό της πληροφορίας του Αποθετηρίου Διαλειτουργικών Λύσεων προς την πλατφόρμα λύσεων διαλειτουργικότητας Joinup της Ε.Ε
- 2.2.6.5. Την υποστήριξη των ψηφιακών συζητήσεων και συναντήσεων της Κοινότητας μέσα και από την παροχή μεθόδων απομακρυσμένης λήψης αποφάσεων μέσω ψηφιακών ψηφοφοριών.
- 2.2.6.6. Την υποδοχή (με τον κατάλληλο τεχνικό τρόπο π.χ διαδικτυακές φόρμες) των αιτημάτων των πολιτών και φορέων για την επικαιροποίηση του ΕΠΔ και των συνοδευτικών του κειμένων.

2.2.7. Κέντρο Γνώσης & Υποστήριξης

Το Κέντρο Γνώσης και Υποστήριξης έχει στόχο να συμβάλλει στην ενδυνάμωση και υποστήριξη των ικανοτήτων των εμπλεκόμενων στελεχών και χρηστών, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των οργανισμών καθώς και στη διάχυση και αξιοποίηση της διαλειτουργικής γνώσης.

Είναι αρμόδιο για:

- 2.2.7.1. Το σχεδιασμό και την εισήγηση δημόσιων πολιτικών και δράσεων εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης που στοχεύουν στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων διαλειτουργικότητας των πολιτών και των δημοσίων υπαλλήλων.
- 2.2.7.2. Τον σχεδιασμό προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας που αφορούν στη διαλειτουργικότητα ΟΔΥ.
- 2.2.7.3. Τη διενέργεια Ερευνών Γνώμης και Μετρήσεων και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε θέματα διαλειτουργικότητας στους Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.
- 2.2.7.4. Τη συνεργασία με τη Μονάδα Τεκμηρίωσης και Καινοτομιών του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε θέματα διαλειτουργικότητας και την προς το ΕΚΔΔΑ εισήγηση της οργάνωσης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ημερίδων, συνεδρίων hackathons, κ.λπ. για την προώθηση της διαλειτουργικότητας.

- 2.2.7.5. Το σχεδιασμό και την εκπόνηση προγραμμάτων κατάρτισης και διαπίστευσης σε αντικείμενα οργάνωσης, ασφαλείας, ιδιωτικότητας, ποιότητας δεδομένων κ.ο.κ σχετικά με τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη διαλειτουργικότητας.
- 2.2.7.6. Την εξασφάλιση της συμμετοχής των Μελών της Κοινότητας σε διασυνοριακές δράσεις σχετικές με την διαλειτουργικότητα (διεθνείς ομάδες εργασίας ανάπτυξης προτύπων, επικαιροποίησης του EIF, ανάπτυξης καλών πρακτικών για τομεακές διαλειτουργικότητες κ.ο.κ) που είναι ιδιαίτερης σημασίας για την επιτυχία των στόχων της Κοινότητας.
- 2.2.7.7. Τη διαχείριση της αλλαγής που επιφέρει η χρήση διαλειτουργικότητας τους μέσα από κατάλληλες διαδικασίες.
- 2.2.7.8. Την ανατροφοδότηση της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.7.9. Τη διάχυση, στους εμπλεκόμενους με τη διαλειτουργικότητα φορείς, της γνώσης που αποκομίζεται.
- 2.2.7.10. Την επιλογή των συνεργατικών διαδικασιών διαμόρφωσης, παραγωγής και αξιολόγησης των κειμένων του ΕΠΔ και των νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών
- 2.2.7.11. Την προώθηση διαδικασιών για την ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών με τη συμμετοχή εκπροσώπων χρηστών και κοινωνικών εταίρων στην ανάλυση, τον σχεδιασμό, και την αξιολόγηση τους.
- 2.2.7.12. Τη διοργάνωση δράσεων ή/και εργαστηρίων συνδημιουργίας λύσεων, συνδιαμόρφωσης κοινών μεθόδων, προτύπων, κανονισμών, συνεργατικής αξιολόγησης και ομαδικής λήψης αποφάσεων.
- 2.2.7.13. Τη δημιουργία, σε συνεργασία με το Συντονισμό Κοινότητας Διαλειτουργικότητας, κέντρων καινοτομιών και συνεργατικών πλατφόρμων για συγκέντρωση ιδεών, λύσεων και εφαρμογών, που επιτρέπουν πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση των εφαρμογών πριν την παραγωγική τους λειτουργία.
- 2.2.7.14. Την προώθηση της ανάπτυξης των ψηφιακών ικανοτήτων διαλειτουργικότητας.
- 2.2.7.15. Τη συνεργασία με αντίστοιχα κέντρα σε επίπεδο Ε.Ε, χωρών μελών της Ε.Ε και συνεργαζόμενων χωρών.

Ο συντονισμός των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται από τη λειτουργία του Κέντρου Γνώσης και Υποστήριξης αποτελεί αρμοδιότητα της λειτουργίας Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. Από την παραπάνω παράθεση των επιμέρους υπολειτουργιών και αρμοδιοτήτων του Κέντρου Γνώσης και Τεκμηρίωσης μεγάλο μέρος των αρμοδιοτήτων αυτών θα μπορούσαν να

αναληφθούν από φορέα με ήδη συσσωρευμένη σχετική εμπειρία και τεχνογνωσία, όπως το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Ανάλογα με την περίπτωση, για παράδειγμα σε ειδικές τομεακές δράσεις, θα μπορούσε να υπάρξει και η συνεργασία φορέων όπως το ΕΔΥΤΕ, η ΗΔΙΚΑ κ.ο.κ.

2.2.8. Συντονισμός Κοινότητας Διαλειτουργικότητας

Η Κοινότητα Διαλειτουργικότητας συμπεριλαμβάνει ως συμμετέχοντες, υπηρεσίες και φορείς από όλο το φάσμα των δημόσιων φορέων, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικούς φορείς και εταιρίες, ανεξάρτητες αρχές, ρυθμιστικές αρχές καθώς και οργανώσεις που προωθούν την υιοθέτηση ανοικτών προτύπων και κατά προτεραιότητα λογισμικού ανοικτού κώδικα, στη λογική της μέγιστης ανοικτής συμμετοχής χωρίς αποκλεισμούς.

Η Κοινότητα Διαλειτουργικότητας αποτελεί ένα ευρύ σύνολο οντοτήτων, προερχόμενων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, που συμμετέχουν ή/και επηρεάζονται και ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών υπηρεσιών.

Η ουσιαστική συμμετοχή της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας στη διακυβέρνηση του ΕΠΔ προϋποθέτει την υιοθέτηση συμμετοχικών μεθόδων σε όλο το φάσμα των δράσεων και διαδικασιών διακυβέρνησης που αφορούν το σχεδιασμό, παραγωγή και αξιολόγηση των προβλεπόμενων στο ΕΠΔ.

Οι συμμετέχοντες στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας πρέπει να αντιλαμβάνονται πως για να συνεργαστούν πρέπει να υιοθετήσουν τις αλλαγές που απαιτούνται στη λειτουργία τους ώστε να κατευθυνθούν προς τη λογική της συνιδιοκτησίας των πολιτικών και πρακτικών, την υιοθέτηση συμμετοχικής κουλτούρας λήψης αποφάσεων και την από κοινού διακυβέρνηση της διαλειτουργικότητας.

Η λειτουργία μιας τέτοιας κοινότητας επιτρέπει την εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, πέρα από όσους συνήθως εμπλέκονται, στο σχεδιασμό, παραγωγή και αξιολόγηση νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Δημιουργεί ένα ασφαλέστερο περιβάλλον συμμετοχής και μάθησης που οδηγεί στην ανάπτυξη καινοτομίας στον σχεδιασμό και ανάπτυξη ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

Προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία του προτεινόμενου μοντέλου είναι η Κοινότητα Διαλειτουργικότητας να διαθέτει αξιόπιστους συντονιστές κοινότητας (Community Managers), οι οποίοι έχουν σαφώς προσδιορισμένο χρόνο στον οποίο μπορεί να ασχοληθούν αποκλειστικά με την υποστήριξη της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και την απαραίτητη υποστήριξη με πόρους για την αποτελεσματική εκτέλεση του ρόλου τους.

Οι Συντονιστές της Κοινότητας (ΣτΚ) σε συνεργασία με την Επιτροπή Διακυβέρνησης ασκούν ρόλους και καθήκοντα που ανατίθενται από το ΥΨΔ σε τριετή βάση. Ο ρόλος των ΣτΚ είναι καίριος κατά το πρώτο διάστημα λειτουργίας της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας για να διασφαλιστεί η ορθή ανάπτυξή της. Η λειτουργία της διαχείρισης μπορεί να ανατίθεται - υποστηρίζεται και από τρίτους φορείς, εκτός Δημοσίου τομέα.

Οι Συντονιστές Κοινότητας μπορούν να ορίζονται και να λειτουργούν σε τομεακό επίπεδο

ώστε να μπορούν να εστιάσουν στις ιδιαίτερες ανάγκες που προκύπτουν σε αυτές τις περιπτώσεις σε αντιστοιχία των όσων ορίζονται στο μοντέλο διακυβέρνησης για τη λειτουργία του συντονισμού κοινοτήτων σε εθνικό επίπεδο.

Είναι αρμόδια για:

- 2.2.8.1. Τον συντονισμό των δράσεων των Ομάδων Εργασίας με την υποστήριξη των υπολοίπων τμημάτων της ΣΛΔ.
- 2.2.8.2. Τη διασφάλιση της επικοινωνίας όλων των μελών της Κοινότητας και την εύρυθμη λειτουργία των Ομάδων Εργασίας προς την καλύτερη διαχείριση των δράσεων και εργασιών της Κοινότητας.
- 2.2.8.3. Τη δημιουργία συνεργατικού οικοσυστήματος, για την εκπόνηση και εφαρμογή δράσεων που προωθούν τη διαλειτουργικότητα.
- 2.2.8.4. Το συντονισμό της συνεχούς προσαρμογής και ευθυγράμμισης του οράματος, του σκοπού και των στόχων της κοινότητας σε ένα βρόχο ανατροφοδότησης με τα Μέλη της ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος και να διατηρείται η κοινότητα βιώσιμη.
- 2.2.8.5. την πραγματοποίηση ποσοτικών και ποιοτικών μετρήσεων για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, της εμπλοκής των ενδιαφερομένων και της ζωτικότητας της κοινότητας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η κοινότητα παραμένει συναφής όσον αφορά τις πρακτικές της απέναντι στους στόχους της και υλοποιεί το όραμά της.
- 2.2.8.6. Τη συνεργασία με άλλες κοινότητες και ομάδες εμπειρογνομόνων, μέσα από συνεργατικές πλατφόρμες συνδημιουργίας, διαμοιρασμού και επαναχρησιμοποίησης λύσεων, μεθόδων, κλπ. ανάλογες του Joinup και του Github.
- 2.2.8.7. Την εξασφάλιση της δυνατότητας και των μεθόδων συμμετοχής (σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης) όλων σε διαδικασίες διαβούλευσης και συνδιαμόρφωσης και να τεκμηριώνουν ότι τα αποτελέσματα της συμμετοχής αξιοποιούνται κατά την λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαλειτουργικότητα.
- 2.2.8.8. Την ταυτοποίηση των τομεακών και διατομεακών κοινοτήτων (σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης) που συμμετέχουν ενεργά στην συνδημιουργία ρυθμίσεων, κανόνων, προδιαγραφών, μεθόδων, λύσεων και εφαρμογών που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαλειτουργικότητας και να ενθαρρύνεται η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων τους.

2.2.9. Ομάδες Εργασίας

Οι ομάδες εργασίας αποτελούν το κύριο σημείο συμμετοχής των μελών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας. Οι συμμετέχοντες σε αυτές μπορούν να έχουν τα ακόλουθα προφίλ:

Βασικά Μέλη. Τα μέλη αυτά αποτελούν την καρδιά της κοινότητας και, μαζί με τους συντονιστές κοινότητας, καθοδηγούν την καθημερινή λειτουργία της κοινότητας και των ομάδων. Συνήθως προέρχονται από φορείς με ήδη σημαντική εμπειρία στην ανάπτυξη διαλειτουργικότητας που έχουν τη δυνατότητα να αφιερώσουν σημαντικούς πόρους (κυρίως χρονικούς) στη συμμετοχή τους στις ομάδες.

Ενεργά μέλη. Πρόκειται για τα μέλη που συνεργάζονται στενά με τα βασικά μέλη για να συμβάλουν στη διαμόρφωση της κατεύθυνσης και των δράσεων της κοινότητας. Αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή τους στον καθορισμό του κοινού οράματος και των στρατηγικών της κοινότητας καθώς και τη δημιουργία και την τακτική κοινοποίηση περιεχομένου στην κοινότητα. Συνήθως προέρχονται από φορείς με διάθεση ανάπτυξης νέων υπηρεσιών και των σχετικών με αυτές διαλειτουργικότητας. Έχουν τεχνική επάρκεια και χρόνο για να συμμετέχουν ενεργά στην κοινότητα αυτή κατά την ανάπτυξη τέτοιων υπηρεσιών αλλά και να συνεισφέρουν πρακτικά στην ενίσχυση των κοινών πόρων της κοινότητας (π.χ κατάλογος προτύπων κ.ο.κ.)

Συμμετέχοντα μέλη. Τα μέλη αυτά συμμετέχουν στις δράσεις της κοινότητας περιστασιακά μέσα από διαδικασίες συνδιαμόρφωσης, σχολιάζοντας ή αξιολογώντας κατά περίπτωση. Συνεισφέρουν στα παραγόμενα της κοινότητας κυρίως όταν προκύπτουν θέματα συγκεκριμένου ενδιαφέροντος. Συχνά αποτελούν τη μεγαλύτερη πληθυσμιακά ομάδα σε μια κοινότητα πρακτικής, μαζί με τα περιφερειακά μέλη.

Περιφερειακά μέλη. Τα μέλη αυτά έχουν σύνδεση με την κοινότητα/συγκεκριμένη ομάδα αλλά συμμετέχουν σε περιορισμένη βάση. Είναι συχνά νεοεισερχόμενοι φορείς, οι οργανισμοί που έχουν πιο περιστασιακό ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες της κοινότητας. Παρακολουθώντας τις αλληλεπιδράσεις των βασικών και ενεργών μελών αποκτούν σημαντικές γνώσεις προς αξιοποίηση στις δράσεις τους.

Συναλλακτικά μέλη. Αυτά τα μέλη είναι τα λιγότερο συνδεδεμένα με την κοινότητα και αλληλεπιδρούν μόνο για να έχουν πρόσβαση σε κοινοτικούς πόρους ή για να παρέχουν μια συγκεκριμένη υπηρεσία στην κοινότητα (π.χ. κατάρτιση ή τεχνική υποστήριξη).

2.2.10. Οριζόντιες Ομάδες Εργασίας

Οι οριζόντιες Ομάδες Εργασίας, διαδραματίζουν συμβουλευτικό ρόλο σχετικά με θέματα που διατρέχουν το σύνολο της Δημόσιας Διοίκησης. Αποτελούν κύριο σημείο συμμετοχής των μελών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας από το Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα και την Κοινωνία των Πολιτών.

Προτείνεται η σύσταση των ακόλουθων αρχικών οριζόντιων Ομάδων Εργασίας: Βασικών Μητρώων, Προτύπων Σχεδιασμού Ολοκληρωμένης Διαλειτουργικής Υπηρεσίας, Σχεδιασμού και Προδιαγραφών API, Ασφάλειας).

Επικεφαλής κάθε Ομάδας Εργασίας ορίζεται από την ΕΔΔ φορέας που είτε έχει τη σχετική θεσμική αρμοδιότητα είτε έχει σημαντικό μέρισμα εμπλοκής, ενδιαφέροντος και εμπειρίας

στον αντίστοιχο θεματικό τομέα αλλά και έχοντας ταυτόχρονα την επιθυμία να συμβάλλει με τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους στην καθοδήγηση της Ομάδας.

Η σύνθεση των Ομάδων Εργασίας αποφασίζεται από την ΕΔΔ μετά από ανοιχτή πρόσκληση για συμμετοχή των ενδιαφερομένων Μελών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας μέσα από την Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας.

Συμβάλλουν σε:

- 2.2.10.1. Παροχή τεχνικής ενημέρωσης προς ΣΛΔ & ΕΔΔ μέσω εκθέσεων για θέματα ενδιαφέροντος της κοινότητας.
- 2.2.10.2. Υποβολή προτάσεων για την ανανέωση του ΕΠΔ και των συνοδευτικών του κειμένων.
- 2.2.10.3. Παραγωγή ετήσιας έκθεσης με τα πεπραγμένα κάθε Ομάδας και τις προτάσεις τους προς την ΣΛΔ.
- 2.2.10.4. Σχεδιαστική φάση δημιουργίας ανάλογα με το οριζόντιο αντικείμενο 'κάθε ομάδας π.χ.
 - 2.2.10.4.1. Σχεδιαστική φάση δημιουργίας νέων Ολοκληρωμένων Λειτουργικών Υπηρεσιών.
 - 2.2.10.4.2. Σχεδιαστική φάση δημιουργίας νέων API.
 - 2.2.10.4.3. Προτυποποίηση σχεδίων ασφαλείας και προστασίας ιδιωτικότητας.
 - 2.2.10.4.4. Σχεδιασμού προτυποποίησης, μητρώων, βασικών μητρώων και μητρώου μητρώων.
- 2.2.10.5. Εισήγηση για προσδιορισμό υποψηφίων ανοικτών προτύπων και προδιαγραφών με βάση τις συγκεκριμένες κάθε φορά ανάγκες και απαιτήσεις και τεκμηρίωση αυτών σε ανοικτούς καταλόγους, χρησιμοποιώντας τυποποιημένη περιγραφή.
- 2.2.10.6. Εισήγηση για αξιολόγηση υποψηφίων προτύπων και προδιαγραφών με χρήση τυποποιημένων, διαφανών, δίκαιων και ισότιμων μεθόδων.
- 2.2.10.7. Επεξεργασία των προτάσεων και υποδείξεων των μελών της Κοινότητας σχετικά με προσαρμογές στο ΕΠΔ, το Μοντέλο Διακυβέρνησης, τον Οδηγό Εφαρμογής και τη μορφή των εκθέσεων ελέγχου διαλειτουργικότητας.

2.2.11. Θεματικές Ομάδες Εργασίας

Οι συγκεκριμένες ομάδες εργασίας ασχολούνται κατά προτεραιότητα με ειδικότερα θέματα τομεακού ή τοπικού χαρακτήρα. Συνεργάζονται κατά περίπτωση με τις σχετικές οριζόντιες ομάδες εργασίας (π.χ. κατά την ανάπτυξη προτύπων τομεακής εφαρμογής).

Η σύσταση των αρχικών Ομάδων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει και την διάθεση και διαθεσιμότητα συγκεκριμένων φορέων για να συνεισφέρουν στη λειτουργία της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας. Ακολουθεί ενδεικτική πρόταση πιθανών τέτοιων ομάδων και πιθανών προτεραιοτήτων τους:

Βελτίωσης Δημοσίων Υπηρεσιών

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.1. Στη δημιουργία πλατφόρμας **πλατφόρμα κοινών υπηρεσιών** σε επίπεδο Ε.Ε που θα είναι το ενιαίο σημείο πρόσβασης για ώριμες λύσεις που εξυπηρετούν την ψηφιακή διακυβέρνηση, παρέχοντας συχνά απαιτούμενες δυνατότητες και υπηρεσίες ως έτοιμες λύσεις, μειώνοντας το χρόνο υλοποίησης τόσο εθνικά όσο και στα κράτη μέλη της Ε.Ε. και τις συνδεδεμένες χώρες.
- 2.2.11.2. Στην ευρύτερη υιοθέτηση και χρήση των κοινών υπηρεσιών και πλαισίων, παρέχοντας τα ακόλουθα επίπεδα υποστήριξης:
 - 2.2.11.3. Τα τεχνουργήματα (artifacts) (δηλ. πρότυπα, προδιαγραφές, προφίλ, πλαίσια και κατευθυντήριες γραμμές) που στηρίζουν τις υπηρεσίες που αναπτύσσονται μέσω της πλατφόρμας,
 - 2.2.11.4. Δείγματα λογισμικού, συμπεριλαμβανομένης της εξελικτικής συντήρησης, της δοκιμής συμμόρφωσης και συνδεσιμότητας και της λειτουργίας κεντρικών στοιχείων για κοινή χρήση.
 - 2.2.11.5. Υποστήριξη για τη βελτίωση της εμπειρίας των πολιτών/πελατών (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης και προώθησης των ενδιαφερόμενων μερών).
- 2.2.11.6. Υποστήριξη της εφαρμογής του **Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ψηφιακής Ταυτότητας** (για παράδειγμα, την τεχνική υποδομή για την υποστήριξη της διαλειτουργικότητας και της εφαρμογής του ευρωπαϊκού «πορτοφολιού» ψηφιακής ταυτότητας και του οικοσυστήματός του όπως τεχνικές αναφορές, πρότυπα, στοιχεία και λύσεις.
- 2.2.11.7. Ανάπτυξη και λειτουργία **θερμοκοιτίδων τεχνολογιών ωφέλιμων για το δημόσιο τομέα (GovTech)** που παρέχουν ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. και των συνδεδεμένων χωρών για τον πειραματισμό σε επιλεγμένες περιπτώσεις χρήσης, ανάλογο με τις εθνικές προτεραιότητες.

Υγείας

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.8. Συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες για την εναρμόνιση των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Υγείας με τα ευρωπαϊκά πρότυπα Ηλεκτρονικής Υγείας (e-health).
- 2.2.11.9. Έλεγχο συμβατότητας και διαλειτουργικότητας του λογισμικού των σχετικών συστημάτων πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας και η τεκμηρίωσή τους.
- 2.2.11.10. Συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας για τη σύνταξη και έγκριση τεχνικών προδιαγραφών έργων, που εμπεριέχουν ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος.
- 2.2.11.11. Σχεδιασμό δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με στόχο την ενίσχυση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών και την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών που άπτονται θεμάτων ΤΠΕ Υπουργείου Υγείας
- 2.2.11.12. Σχεδιασμό του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος των ηλεκτρονικών κωδικοποιήσεων και μητρώων του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων Φορέων του.
- 2.2.11.13. Συνεργασία με συναρμόδιες Υπηρεσίες και Φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για το σχεδιασμό, την εισαγωγή και αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας στην Υγεία και τη Φροντίδα Υγείας όπως Τηλεϊατρική, Ηλεκτρονικά Μητρώα Ασθενών (registries), Ηλεκτρονικός Ιατρικός Φάκελος, Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση, Ηλεκτρονικά Ραντεβού, Υπηρεσίες μέσω Κινητών Συσκευών (mHealth) κ.ά.
- 2.2.11.14. Σχεδιασμό δράσεων και κατευθυντήριων οδηγιών, για την παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Υγείας σε εθνικό επίπεδο και τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των υφιστάμενων και των υπό σχεδιασμό/ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Υγείας.
- 2.2.11.15. Σχεδιασμό για την υιοθέτηση διεθνών πλαισίων αναφοράς, προτύπων και τεχνικών προτυποποίησης συστημάτων ανάπτυξης εφαρμογών Ηλεκτρονικής Υγείας.
- 2.2.11.16. Την ανάπτυξη των ψηφιακών διδύμων στην υγειονομική περίθαλψη (Digital Twins in Health -DTH) προκειμένου να αξιοποιηθούν τα οφέλη τους ενόψει καλύτερων προσεγγίσεων πρόληψης, ταχύτερων και ακριβέστερων

διαγνώσεων, εξατομικευμένων θεραπειών και φροντίδας, πρέπει να ενισχυθεί ένα πλαίσιο για τη διάρθρωση της συνεργασίας και την αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ ακαδημαϊκών, ιδιωτικού τομέα, ρυθμιστικών αρχών και τελικών χρηστών.

- 2.2.11.17. *Υιοθέτηση ψηφιακών λύσεων στον τομέα της υγείας και της περίθαλψης* και την ενσωμάτωση ψηφιακών λύσεων κατά μήκος της συνέχειας της υγείας και της περίθαλψης ώστε να προωθήσει και να εδραιώσει επιτεύγματα όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα, τους κοινούς χώρους δεδομένων, την τηλεϊατρική και τις ψηφιακές λύσεις για την ανθρωποκεντρική περίθαλψη, με τη συμμετοχή του οικοσυστήματος και τη συμμετοχή των βασικών ενδιαφερομένων.

Παιδείας

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.18. Συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με τα άλλα Υπουργεία και τους εποπτευόμενους φορείς του δημοσίου με σκοπό τον καθορισμό και την εποπτεία της διαλειτουργικότητας μεταξύ των οικείων πληροφοριακών συστημάτων.
- 2.2.11.19. Συνεργασία με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και τους εποπτευόμενους φορείς που παράγουν πληροφοριακά συστήματα, προκειμένου να ορίσει και να εποπτεύσει τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των οικείων Πληροφοριακών Συστημάτων
- 2.2.11.20. Διενέργεια εργαστηρίων, θερινών και χειμερινών σχολείων, καθώς και διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού και διαδικτυακών μαθημάτων σχετικών με τη διαλειτουργικότητα σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης και Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.11.21. Παροχή εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε βασικούς τομείς ικανοτήτων, σε συνεργασία με το Κέντρο Γνώσης και Διαλειτουργικότητας. Σχετικές θεματικές μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: Δεδομένα, Internet of Things (IoT), Τεχνητή Νοημοσύνη, Blockchain, cybersecurity, quantum computing, καθώς και διεπιστημονικά μαθήματα, συμπεριλαμβανομένης της διδασκαλίας των ανωτέρω τομέων σε εκπαιδευτικά πεδία που δεν αφορούν τις ΤΠΕ (π.χ. εφαρμογές ΤΝ για τη γεωργία ή cybersecurity και δίκαιο κ.ο.κ).

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.22. Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας στην θεματική περιοχή.

- 2.2.11.23. Σχεδιασμό Μητρώου υφισταμένων συστημάτων και υπηρεσιών (τεχνικά εγχειρίδια, εκπαιδευτικά εγχειρίδια, κώδικας) Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- 2.2.11.24. Σχεδιασμό εφαρμογών ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης του πολίτη (e Services).
- 2.2.11.25. Σχεδιασμό διαδικασιών σχετικά με τη διαλειτουργικότητα ψηφιακών συστημάτων (web services) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- 2.2.11.26. Σχεδιασμό και την υλοποίηση σε τεχνικό επίπεδο της διαλειτουργικότητας ανάμεσα στα τηρούμενα Μητρώα καθώς και σε άλλα Μητρώα φορέων του Δημοσίου, σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες αρμόδιες υπηρεσίες.
- 2.2.11.27. Σχεδιασμό διασύνδεσης με διεθνείς βάσεις δεδομένων με σκοπό τη συμβατότητα και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων.

Μεταφορές

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.28. Σχεδιασμό και δημιουργία εθνικού data space/χώρου δεδομένων μεταφορών και διασύνδεσης με διεθνείς βάσεις δεδομένων με σκοπό τη συμβατότητα και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων
- 2.2.11.29. Καταγραφή των υφιστάμενων πλατφορμών και αγορών δεδομένων («οικοσυστήματα δεδομένων») που επιτρέπουν την αποθήκευση, την επεξεργασία ή την κοινή χρήση δεδομένων κινητικότητας και μεταφορών.
- 2.2.11.30. Στη χαρτογράφηση και την παροχή ενός καταλόγου οικοσυστημάτων δεδομένων μεταφορών, καθώς και την περιγραφή των τύπων δεδομένων, της ποιότητας των δεδομένων, των σχετικών όρων πρόσβασης και των (διαδικτυακών) συνδέσμων.
- 2.2.11.31. Εντοπισμός κοινών δομικών στοιχείων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μακροπρόθεσμη σύγκλιση των υφιστάμενων και νέων πρωτοβουλιών σχετικά με τα δεδομένα στον τομέα των μεταφορών, εξυπηρετώντας την κοινή χρήση ιδιωτικών, δημόσιων και βιομηχανικών δεδομένων και την αποθήκευση αυτών στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ.
- 2.2.11.32. Εντοπισμό ευκαιριών για την ενσωμάτωση του χώρου δεδομένων μεταφορών και/ή οικοσυστημάτων δεδομένων στην αναδυόμενη ευρωπαϊκή υποδομή δεδομένων και υπηρεσιών νέφους.

Δικαιοσύνη

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.33. Σχεδιασμό διασύνδεσης με διεθνείς βάσεις δεδομένων με σκοπό τη συμβατότητα και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων με προτεραιότητα το σύστημα ψηφιακής ανταλλαγής ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων (e-EDES) και το Σύστημα Διασύνδεσης Μητρώων Ωφελούμενης Ιδιοκτησίας – Beneficial Ownership (BORIS).
- 2.2.11.34. Βελτίωσή της επικοινωνίας ηλεκτρονικής δικαιοσύνης μέσω ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (e-CODEX)
- 2.2.11.35. Απο-υλοποίηση της επίδοσης εγγράφων και της λήψη αποδείξεων σε ποινικές και αστικές υποθέσεις και ανάπτυξη των σχετικών εθνικών και διεθνών διαλειτουργικοτήτων.
- 2.2.11.36. Δημιουργία μιας κοινής εργαλειοθήκης καινοτόμων ηλεκτρονικών εργαλείων για να βοηθήσει τις αρχές προστασίας των πολιτών/καταναλωτών και εποπτείας της αγοράς να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους κατά την κρίση τους, για παράδειγμα, για την αντιμετώπιση ή την πρόληψη μαζικών παραβιάσεων της νομοθεσίας της ΕΕ για τους καταναλωτές από εμπόρους που πωλούν μέσω του διαδικτύου, ή ανησυχίες για την ασφάλεια των προϊόντων που χρησιμοποιούν προηγμένες ή νέες τεχνολογίες.

Ελληνικό Κτηματολόγιο

Συμβάλλει σε:

- 2.2.11.37. Σχεδιασμό, ανάπτυξη, οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση συστημάτων αναγκαίων για τη δημιουργία και διαχείριση γεωδαιτικού υλικού που σχετίζονται με το σκοπό του Ελληνικού Κτηματολογίου
- 2.2.11.38. Σχεδιασμό βάσεων ψηφιακών γεωχωρικών δεδομένων
- 2.2.11.39. Σχεδιασμό των κτηματολογικών βάσεων δεδομένων ηλεκτρονικής ή αναλογικής μορφής και του αρχείου των προϊόντων του
- 2.2.11.40. Συνεργασία με άλλους φορείς για τη σύνταξη, ενημέρωση και διάθεση πάσης φύσεως συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και χαρτών, και στη μεταφορά τεχνογνωσίας σε τρίτους στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται, όπως στους τομείς γεωδαισίας, τοπογραφίας, χαρτογραφίας, κτηματολογίου και γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών.

2.2.12. Υλοποίηση Διαλειτουργικότητας – Υπεύθυνοι Ψηφιακών Δράσεων

Οι σχετικές δράσεις με τη διαλειτουργικότητα σε εθνικό επίπεδο υλοποιούνται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τις αντίστοιχες δομές του. Τόσο σε εθνικό, αλλά ιδιαίτερα για την υλοποίηση δράσεων σε τομεακό επίπεδο, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεργάζεται με εποπτευόμενους και μη φορείς όπως η ΗΔΙΚΑ, το ΕΔΥΤΕ, ο ΕΟΠΥΥ, ο ΕΕΦΚΑ. Κύριο εκτελεστικό βραχίονα της ΕΔΔ σε επίπεδο φορέα αποτελούν οι Υπεύθυνοι Ψηφιακών Δράσεων.

Οι Υπεύθυνοι Ψηφιακών Δράσεων των φορέων του δημόσιου τομέα που παρέχουν υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών, είναι οι ιεραρχικά ανώτεροι προϊστάμενοι της αρμόδιας για ΤΠΕ υπηρεσίας, η οποία έχει την ευθύνη για τα αντικείμενα της πληροφορικής, των επικοινωνιών, και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Είναι αρμόδιοι για:

- 2.2.12.1. Τη λήψη όλων των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων για την τήρηση των αρχών και των υποχρεώσεων και συστάσεων που περιγράφονται στο ΕΠΔ και για το συντονισμό της υλοποίησης των σχετικών δράσεων στο φορέα
- 2.2.12.2. Την εφαρμογή της αρχής «εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού» παραγωγής και δυναμικής διάθεσης δεδομένων και συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας ως ανοικτά, εφόσον δεν ισχύουν συγκεκριμένοι περιορισμοί
- 2.2.12.3. Τη χρήση κατά προτίμηση ανοικτών προδιαγραφών, λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών, την ωριμότητα τους, την υποστήριξη της αγοράς και την καινοτομία, μέσα από διαδικασίες προκαταρκτικών διαβουλεύσεων για τη συγκέντρωση των απόψεων της αγοράς.
- 2.2.12.4. Τη δημοσίευση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών που προσφέρουν οι φορείς τους, σε κατάλογο υπηρεσιών στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ & Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.12.5. Τη διαμόρφωση πολιτικής διατήρησης των δεδομένων και των ηλεκτρονικών αρχείων λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές διατάξεις για την τήρηση των αρχείων του φορέα τους, την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τις διαθέσιμες εγκεκριμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης.
- 2.2.12.6. Την καταγραφή και συντήρηση των οργανωτικών δομών, αρμοδιοτήτων και διαδικασιών για την παροχή υπηρεσιών από κάθε φορέα, με χρήση κοινά συμφωνημένων προτύπων, και ανοικτή δημοσιοποίησή τους.
- 2.2.12.7. Τη μοντελοποίηση των επιχειρησιακών διαδικασιών των παρεχόμενων υπηρεσιών του φορέα με χρήση κοινά συμφωνημένων τεχνικών για την συστηματική ανάλυση και προσομοίωση τους.
- 2.2.12.8. Τη διάθεση έγκυρων πηγών πληροφοριών προς επαναχρησιμοποίηση, εφαρμόζοντας κατάλληλους μηχανισμούς προστασίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφάλειας και προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 2.2.12.9. Τη δημιουργία κατάλληλων διεπαφών διασύνδεσης με τα βασικά μητρώα και δημοσίευση των σημασιολογικών και τεχνικών μέσων καθώς και της

- τεκμηρίωσης που απαιτείται για την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων τους.
- 2.2.12.10. Την δημοσιοποίηση για κάθε μητρώο, των πολιτικών διαχείρισης κύριων δεδομένων, δεδομένων αναφοράς και μεταδεδομένων τους.
- 2.2.12.11. Την παροχή σε πολίτες και επιχειρήσεις της δυνατότητας ελέγχου της ακρίβειας, ορθότητας και πληρότητας των δεδομένων τους που περιέχονται στα Βασικά Μητρώα και διόρθωσης/συμπλήρωσης αυτών.
- 2.2.12.12. Την υιοθέτηση των απαραίτητων διαδικασιών για την παροχή, και επικαιροποίηση των ανοικτών δεδομένων τα οποία προέρχονται από την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την εκτέλεση εσωτερικών επιχειρησιακών διαδικασιών του φορέα.
- 2.2.12.13. Την διάθεση ανοικτών δεδομένων μέσω της Εθνικής Πύλης Ανοικτών Δεδομένων, σε μηχαναγνώσιμες μορφές - συμμορφούμενοι με επίσημα ανοιχτά πρότυπα όσον αφορά στον μορφότυπο και στα μεταδεδομένα- (τα οποία περιγράφουν το περιεχόμενο των ανοικτών δεδομένων, τον τρόπο συλλογής, επικαιροποίησης και εκκαθάρισης καθώς και την άδεια χρήσης με τα οποία διατίθενται).
- 2.2.12.14. Την δημιουργία προγραμματιστικής διεπαφής (API) για τις διαδικτυακές υπηρεσίες και τη δημοσίευση της σε ειδικό κατάλογο στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ & Διαλειτουργικότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί η επαναχρησιμοποίησή τους.
- 2.2.12.15. Την αξιοποίηση κατά την ανάπτυξη υπηρεσιών των τεκμηριωμένων τεχνικών και σημασιολογικών προτύπων που είναι διαθέσιμα σε ανοικτούς καταλόγους στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ & Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.12.16. Την διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για το λογισμικό που αξιοποιούν στις παρεχόμενες υπηρεσίες παρέχοντας, όπου αυτό είναι εφικτό, τον σχεδιασμό, την τεκμηρίωση ανάπτυξης και τον κώδικα, στο ανοικτό αποθετήριο της Ψηφιακής Πύλης Διαλειτουργικότητας.
- 2.2.12.17. Την συμμόρφωση με τη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ανάπτυξη και υλοποίηση της κατάλληλης πολιτικής ασφάλειας, καθώς και σχέδια διαχείρισης περιστατικών ασφάλειας.
- 2.2.12.18. Την διασφάλιση προστασίας των συναλλαγών και των πληροφοριών με κατάλληλες συμφωνίες και με τη χρήση υπηρεσιών που παρέχονται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών εμπιστοσύνης.

2.3. Ενδεικτικές Δράσεις Κοινότητας Διαλειτουργικότητας

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικότερη περιγραφή των ενδεικτικών δράσεων στα πλαίσια της Συντονιστικής Λειτουργίας Διαλειτουργικότητας. Η παρουσίαση αυτή δεν είναι εξαντλητική αλλά εστιάζει στις διαδικασίες στις οποίες θα πρέπει να δοθεί έμφαση κατά την έναρξη λειτουργίας της Κοινότητας. Περιλαμβάνουν τη:

- Συνεργατική διαμόρφωση, παραγωγή και αξιολόγηση ΕΠΔ
- Επικαιροποίηση ΕΠΔ
- Παρακολούθηση εφαρμογής ΕΠΔ
 - Καταλογογράφηση και Προτυποποίηση
- Εκπαίδευση και Διάδοση Γνώσης Διαλειτουργικότητας
 - Δημιουργία & Διακυβέρνηση Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας

Στη συνέχεια των δράσεων της, μέσα από την εργασία των Ομάδων και της ΣΛΔ, η Επιτροπή Διακυβέρνησης προσαρμόζει και επεκτείνει τις διαδικασίες αυτές σε αντιστοιχία με τις ανάγκες της.

2.3.1. Συνεργατική διαμόρφωση, παραγωγή και αξιολόγηση ΕΠΔ

Οι απαιτήσεις της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας και οι ανάγκες των χρηστών λαμβάνονται υπόψη μέσα από κατάλληλους μηχανισμούς συνδιαμόρφωσης και αναπτύσσονται σε τρεις φάσεις: κατά τον καθορισμό και σχεδιασμό τους, κατά την παροχή τους και στην αξιολόγησή τους.

- Το στάδιο του συν-σχεδιασμού (co-design) περιλαμβάνει κυρίως τη συλλογή ιδεών και απαιτήσεων, τον προσδιορισμό των βασικών στοιχείων σχεδιασμού και τη λήψη των αρχικών στρατηγικών αποφάσεων.
- Το στάδιο της συν-παροχής (co-delivery) περιλαμβάνει τις δράσεις εκτέλεσης και υλοποίησης των αλλαγών που έχουν αποφασιστεί με τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμπεριληφθούν οι χρήστες σε αυτή ώστε να βελτιωθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Το στάδιο της συν-αξιολόγησης (co-evaluation) καλύπτει τον σχεδιασμό (π.χ. συνεργατικός ορισμός KPI) και την υλοποίηση των μηχανισμών αξιολόγησης οριζόμενων στο ΕΠΔ (π.χ. μέσω φόρμας της Πύλης ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας, δράσεων πληθοπορισμού κ.α).

Η χρήση συμμετοχικών πρακτικών αξιολόγησης μπορεί να αποκαλύψει καλύτερα την εμπειρία των χρηστών μιας υπηρεσίας, των αρμόδιων για την παροχή της υπηρεσίας παραγόντων της δημόσιας πολιτικής και άλλων ενδιαφερομένων.

Η διαδικασία συνδιαμόρφωσης πρέπει να είναι ευέλικτη και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες και τις ανάγκες της κοινότητας που υπηρετεί. Οι μηχανισμοί συνδιαμόρφωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να αντιμετωπίζουν την αντιπροσωπευτική συμμετοχή ομάδων χρηστών με βάση αντικειμενικά στοιχεία και δείκτες που περιορίζουν υφιστάμενες υποκειμενικές πεποιθήσεις που δύναται να επηρεάζουν υπέρ/κατά της συμμετοχής

συγκεκριμένων ομάδων, έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο λήψης των αποφάσεων αλλά και την απαίτηση σημαντικών πόρων για τη λειτουργία τους.

2.3.2. Επικαιροποίηση ΕΠΔ

Η συστηματική επικαιροποίηση του ΕΠΔ και των συνοδευτικών κειμένων του, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εξασφάλιση της συνεχούς προσαρμογής του στο ταχέως μεταβαλλόμενο τεχνολογικό περιβάλλον αλλά και στις εκάστοτε ανάγκες και στρατηγικές προτεραιότητες της δημόσιας διοίκησης.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το ΕΠΔ έχει δυναμικό και ανοικτό χαρακτήρα και επιτρέπει στους εμπλεκόμενους φορείς, την ακαδημαϊκή κοινότητα, εκπροσώπους της οικονομίας και της κοινωνίας και κάθε ενδιαφερόμενο της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας να προτείνουν προσαρμογές και επικαιροποιήσεις μέσω μιας δομημένης διαδικασίας⁵.

Η ΣΛΔ εξασφαλίζει ότι το ΕΠΔ είναι διαρκώς επίκαιρο, ότι ανταποκρίνεται στις εκάστοτε ανάγκες της δημόσιας διοίκησης, υποστηρίζει τις στρατηγικές προτεραιότητες της εθνικής ψηφιακής πολιτικής και ακολουθεί τις θεσμικές και τεχνολογικές εξελίξεις στα αντικείμενα που πραγματεύεται.

Ενδεικτική διαδικασία υποβολής πρότασης επικαιροποίησης του ΕΠΔ:

- Κάθε πολίτης, επιχείρηση ή φορέας της δημόσιας διοίκησης μπορεί να υποβάλλει πρόταση για βελτίωση του ΕΠΔ μέσω δομημένης μορφής (για παράδειγμα μέσω ηλεκτρονικής φόρμας υποβολής στην Πύλη ΕΠΔ & Διαλειτουργικότητας).
- Οι προτάσεις μέσω ηλεκτρονικής φόρμας υποβολής συγκεντρώνονται και είναι ανοιχτά διαθέσιμες στην ανοικτή Ψηφιακής Πύλης Διαλειτουργικότητας.
- Προτάσεις μπορούν να συγκεντρώνονται μέσω εργαστηρίων και άλλων συνεργατικών μεθόδων με την μέγιστη δυνατή συμμετοχή των πολιτών.
- Η ΣΛΔ αξιολογεί όλες τις προτάσεις και αποφασίζει για το αν θα μπορούσε να συμπεριληφθεί η κάθε μια πρόταση στο ΕΠΔ.
- Η ανατροφοδότηση από την εφαρμογή της διαδικασίας (κριτήρια αξιολόγησης προτάσεων από πολίτες, υιοθέτηση προτάσεων, αποτελέσματα αξιολόγησης) κοινοποιείται μέσω της Πύλης Διαλειτουργικότητας.

2.3.3. Παρακολούθηση εφαρμογής ΕΠΔ

Στις κύριες δράσεις της ΣΛΔ περιλαμβάνονται η παρακολούθηση και αξιολόγηση υλοποίησης των συστάσεων του ΕΠΔ ώστε το ίδιο και γενικότερα η διαλειτουργικότητα να βελτιώνονται διαρκώς προς την επίτευξη του στόχου ανάπτυξης ποιοτικότερων, πολιτοκεντρικών δημόσιων υπηρεσιών.

⁵ Στο Παράρτημα 1 παρουσιάζονται τα βήματα μιας προτεινόμενης διαδικασίας ενημέρωσης ΕΠΔ με τη συμμετοχή της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Η ΣΛΔ παρακολουθεί και καταγράφει την εξέλιξη της εφαρμογής του ΕΠΔ από τους φορείς της δημόσιας διοίκησης και εντοπίζει προβλήματα, προκλήσεις και ευκαιρίες. Παράλληλα, παρακολουθεί τις εξελίξεις στις σχετικές δράσεις παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (π.χ. χρήση / επικαιροποίηση συγκεκριμένων Δεικτών Απόδοσης).

Κάθε έτος η ΣΛΔ είναι υπεύθυνη για τη σύνταξη και δημοσίευση στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας έκθεσης της τρέχουσας κατάστασης διαλειτουργικότητας των δημόσιων υπηρεσιών της χώρας. Η έκθεση θα παρέχει στους αναγνώστες μια επισκόπηση των κύριων εξελίξεων και πρωτοβουλιών που προωθούνται από το ΥΨΔ και τους συμμετέχοντες στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας και των επικαιροποιήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί. Θα παρέχει επίσης μια συνοπτική περιγραφή της κατάστασης ευθυγράμμισης του ΕΠΔ με το EIF τουλάχιστον για τις νέες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση θα παρουσιάζεται η συμμόρφωση των φορέων στα θέματα του ΕΠΔ και της διαλειτουργικότητας με προτυποποιημένη συγκριτική ανάλυση.

Γενικότερα όμως, η εξέταση της λειτουργίας της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας είναι μια συνεχής διαδικασία και όχι - μόνο - μια εφάπαξ ετήσια άσκηση. Οι διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης, τα αποτελέσματα των οποίων δημοσιεύονται ανοιχτά στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Την εφαρμογή τόσο των αρχών όσο και των συστάσεων του ΕΠΔ, συμπεριλαμβανομένων των λύσεων, προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ΕΠΔ.
- Αν οι προτεινόμενες κάθε φορά νομικές διατάξεις που αφορούν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη δημόσιων υπηρεσιών είναι «ψηφιακά συμβατές» και ευθυγραμμισμένες με τις απαιτήσεις για διαλειτουργικότητα. Κατά τον σχεδιασμό νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων θα πρέπει να διενεργούνται «έλεγχοι διαλειτουργικότητας». Οι έλεγχοι αυτοί διασφαλίζουν τη θεσμική διαλειτουργικότητα του ίδιου του νομικού πλαισίου αλλά και των δημόσιων υπηρεσιών που αυτό προβλέπει. Οι έλεγχοι διαλειτουργικότητας συνίσταται να περιλαμβάνονται στην Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης των νομοθετικών πράξεων.
- Αν ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη υπηρεσιών είναι «ψηφιακά έτοιμες / digital ready» και έχουν ως επίκεντρο τον χρήστη, την καλύτερη δυνατή (επανά)χρηση των δημόσιων δεδομένων, τη συνοχή με τις ψηφιακές πολιτικές και τις ισχύουσες και επερχόμενες πρωτοβουλίες για τα δεδομένα προδιαγραφών και διαλειτουργικών λύσεων και τον έλεγχο συμβατότητας της διαλειτουργικότητας νέων υπηρεσιών με τα οριζόμενα στο ΕΠΔ⁶.
- Αν τα νέα έργα ΤΠΕ είναι συμβατά με τα οριζόμενα στο ΕΠΔ με την υποβολή και έγκριση από την ΣΛΔ και την ΕΔΔ σχετικών εκθέσεων διαλειτουργικότητας⁷.
- Τις διαδικασίες ανάπτυξης νέων διατομεακών διαλειτουργικότητας.

⁶ Προς αυτό προτείνεται να γίνεται χρήση της Ενιαίας Πύλης Αξιολόγησης Διαλειτουργικότητας [IMAPS LOST](#).

⁷ Προτείνεται η χρήση μιας κατάλληλα προσαρμοσμένης εργαλειοθήκης αξιολόγησης όπως η [IQAT v2](#).

- Τη λειτουργία και ευθυγράμμιση με το ΕΠΔ των Τομεακών Πλαισίων διαλειτουργικότητας σε συνέχεια της αντίστοιχης ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης από τη Διακυβέρνηση του Τομεακού Πλαισίου.
- Τη λειτουργία και βιωσιμότητα της ίδιας της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται, όπου είναι δυνατόν, συνεργατικά με ευρεία συμμετοχή της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας λαμβάνοντας υπόψη σχετικούς Δείκτες Απόδοσης (ΚΡΙ)⁸ που μπορούν να είναι, επίσης, αποτέλεσμα συνδημιουργίας.

Τα αποτελέσματα των διαδικασιών αξιολόγησης γίνονται διαθέσιμα από την τεκμηρίωση της ΣΛΔ, ως ανοιχτά πρωτογενή δεδομένα αλλά και ως εποπτικός πίνακας παρακολούθησης, στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ της Διαλειτουργικότητας.

2.3.4. Καταλογογράφηση και Προτυποποίηση

Η ΣΛΔ αναλαμβάνει τον συντονισμό της κατάρτισης καταλόγων βασικών λύσεων, δομικών στοιχείων διαλειτουργικότητα, μητρώων βάσης, ανοικτών προτύπων, μεταδεδομένων, κωδικολογίων δεδομένων, API, διαδικασιών, συμφωνιών διαλειτουργικότητας και σχετικών με τη διαλειτουργικότητα μελετών. Αυτές συγκεντρώνονται στα κατάλληλα αποθετήρια της Ψηφιακής Πύλης ΕΠΔ και Διαλειτουργικότητας.

Οι κατάλογοι συγχρονίζονται προς την πλατφόρμα λύσεων διαλειτουργικότητας Joinup της E.E και αποτελούν τμήμα της θεσμικής μνήμης της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Η ΣΛΔ συντάσσει, δημοσιεύει και επικαιροποιεί τους καταλόγους αυτούς στην Πύλη του ΕΠΔ ύστερα από τις σχετικές εισηγήσεις των Ομάδων Εργασίας του ΕΠΔ σε συνεργασία και με το Κέντρο Γνώσης.

2.3.5. Εκπαίδευση και Διάδοση Γνώσης Διαλειτουργικότητας

Η εκπαίδευση των Μελών της Κοινότητας σε θέματα διαλειτουργικότητας αποτελεί καίριο στοιχείο της βιωσιμότητας της. Οι φορείς της διοίκησης θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η διαλειτουργικότητα είναι πολυδιάστατο ζήτημα που χρειάζεται ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων σχετικά με νομικά, οργανωτικά, σημασιολογικά και τεχνικά θέματα.

Καίριο ρόλο σε αυτή την επιδίωξη διαδραματίζει το Κέντρο Γνώσης και Υποστήριξης που προβλέπεται στο ΕΠΔ. Η Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας της ΣΛΔ σε συνεργασία με τους ΣτΚ και το Κέντρο Γνώσης, φροντίζουν για την πραγματοποίηση συχνών κύκλων κατάρτισης των Μελών της Κοινότητας. Οι κατάλληλοι φορείς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, ιδίως η Ακαδημία της Διαλειτουργικής Ευρώπης, το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) και η Εθνική Ψηφιακή Ακαδημία Ικανοτήτων, η Ενιαία Ψηφιακή

⁸ EIF Monitoring: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/eif-monitoring>. Για προσαρμογή τους στα Ελληνικά δείτε το Παράρτημα 2.

Πύλη για τις Δεξιότητες, παρέχουν επίσης σημαντικές δυνατότητες για ενίσχυση των δεξιοτήτων διαλειτουργικότητας. Επίσης πρωτοβουλίες όπως η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση μπορεί να συμβάλει εντάσσοντας στο πεδίο της κατάρτισης των Μελών της Κοινότητας σε θέματα διαλειτουργικότητας.

Σε πτυχές της διαλειτουργικότητας όπου δεν υφίστανται ακόμη ή βρίσκονται σε διαδικασία διαμόρφωσης οι κατάλληλες πολιτικές, τα πρότυπα ή οι προδιαγραφές είναι απαραίτητη η συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς διαδικασίες τυποποίησης, σχεδιασμού πολιτικών διαλειτουργικότητας, ανάπτυξης νέων εννοιολογικών μοντέλων κ.ο.κ. Η Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας σε συνεργασία με τους ΣτΚ και το Κέντρο Γνώσης, φροντίζουν για τη συμμετοχή εκπροσώπων των σχετικών Ομάδων Εργασίας σε τέτοιες διαδικασίες. Στη συνέχεια μεριμνούν για τη διάχυση της γνώσης που αποκομίζεται στους εμπλεκόμενους με τη διαλειτουργικότητα φορείς και την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και υιοθέτησης των σχετικών λύσεων διαλειτουργικότητας, προτύπων και προδιαγραφών για την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών της ΕΕ και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και παραδειγμάτων εφαρμογής σε διάφορα επίπεδα (π.χ. εθνικό, τοπικό, διεθνές).

Η Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας σε συνεργασία με τους ΣτΚ μεριμνά για την εμπλοκή της κοινότητας σε δράσεις ανταλλαγών εντός της χώρας (ειδικοί κεντρικών και τομεακών φορέων, ακαδημαϊκοί, μέλη της κοινωνίας πολιτών) όπως και η τεχνική βοήθεια μέσω ανταλλαγής γνώσης μεταξύ χωρών που μεταφέρουν τις καλές πρακτικές διαλειτουργικότητας συνδιαμόρφωσης στις εθνικές τους Κοινότητες.

Η Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας σε συνεργασία με τους ΣτΚ και το Κέντρο Γνώσης φροντίζουν επίσης για τη διάδοση των υποχρεώσεων και συστάσεων του ΕΠΔ στα μέλη της Κοινότητας. Εντοπίζουν μέσα από διαδικασία σχετικής ανοικτής πρόσκλησης τις καλές πρακτικές διαλειτουργικότητας στη χώρα και φροντίζουν για τη διάχυση τους στη Δημόσια Διοίκηση και την ενημέρωση των βιβλιοθηκών καλών πρακτικών του NIFO και του Joinup. Μεριμνούν τέλος για τη συμμετοχή μελών της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας σε δράσεις ανάπτυξης και λειτουργίας θερμοκοιτίδων που υποστηρίζουν την από κοινού ανάπτυξη πόρων διαλειτουργικότητας με συμμετοχή διαφόρων φορέων του δημόσιου τομέα από χώρες της ΕΕ.

2.3.6. Δημιουργία & Διακυβέρνηση Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας

Οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας όπως αυτές περιγράφονται στο ΕΠΔ, προϋποθέτουν τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας των δημόσιων υπηρεσιών όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη. Αναγνωρίζουν ταυτόχρονα ότι ένα πλαίσιο διαλειτουργικότητας «δικαιολογείται να υπερβεί διαφορές σε πολιτικές που

καταλήγουν σε ανομοιογένεια και έλλειψη διαλειτουργικότητας και θέτουν σε κίνδυνο την ψηφιακή ενιαία αγορά⁹».

Σύμφωνα με τις παραπάνω παραδοχές, η ΕΔΔ μετά από εισήγηση της ΣΛΔ σε συνέχεια αιτήματος των τομεακά υπεύθυνων υπουργείων και ύστερα από σχετική επεξεργασία των Ομάδων Εργασίας μπορεί να ξεκινήσει τις διαδικασίες συνεργατικού σχεδιασμού Τομεακών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας (ΤΠΔ) για σημαντικούς τομείς πολιτικής όπως ενδεικτικά είναι η Παιδεία, η Υγεία, οι Μεταφορές και η Δικαιοσύνη. Οι Ομάδες Εργασίας, με την εισήγησή τους, φροντίζουν για τη συμβατότητα των στόχων και πρακτικών ενός ΤΠΔ με το ΕΠΔ και το EIF.

Η διακυβέρνηση ενός ΤΠΔ πραγματοποιείται στο επίπεδο του Υπουργείου ή Υπουργείων αρμόδιων για τον συγκεκριμένο Τομέα Πολιτικής σε αντιστοιχία των οριζομένων στο Μοντέλο Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας ΕΠΔ. Εναλλακτικά τα συναρμόδια Υπουργεία ενός ΤΠΔ μπορούν να εκχωρήσουν τη διακυβέρνησή του στην ΕΔΔ και ΣΛΔ ώστε να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός και εξοικονόμηση πόρων μέσα από τον περιορισμό της επανάληψης δομών και διαδικασιών.

⁹ European Interoperability Framework: Βασική αρχή 1: επικουρικότητα και αναλογικότητα. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017DC0134&from=EL>

Παράρτημα 1: Κοινότητα Διαλειτουργικότητας και ανοικτή συμμετοχή

Το παράρτημα αυτό σε όσους εμπλέκονται παρουσιάζει αναλυτικότερο τη λογική λειτουργίας μιας κοινότητας πρακτικής για ένα συγκεκριμένο θέμα, παρέχοντας συστάσεις ανοικτής συμμετοχής στην κοινότητα. Περιγράφονται επίσης ενδεικτικά βήματα συμμετοχικής ενημέρωσης/επικαιροποίησης του ΕΠΔ που βασίζονται σε αυτές τις συστάσεις.

1. Κοινότητες Πρακτικής και συστάσεις ανοικτής συμμετοχής

Οι κοινότητες πρακτικής μπορούν να φέρουν κοντά ομάδες με διαφορετικές γνώσεις και να ενισχύσουν την ικανότητά τους να εργάζονται και να μαθαίνουν δημιουργικά από κοινού, αξιοποιώντας παράλληλα μνήμη των μεμονωμένων οργανισμών για την παροχή δυσλειτουργικών ψηφιακών υπηρεσιών και την υπέρβαση νοοτροπιών απομόνωσης.

Το εγχειρίδιο The Communities of Practice Playbook¹⁰ παρέχει μια επισκόπηση (Εικόνα 3¹¹) όλων των απαραίτητων στοιχείων για τη σχεδίαση του οδικού χάρτη της κοινότητάς του. Βοηθά στην ανάπτυξη κοινοτήτων, δικτύων και άλλων επίσημων ή ανεπίσημων δομών που απαιτούν συνεργασία και συνεννόηση μεταξύ διαφόρων ενδιαφερομένων που πρέπει να συνεργαστούν με κοινό σκοπό και όραμα.

Εικόνα 3: Βασικά στοιχεία μιας Κοινότητας Πρακτικής

Σύμφωνα με την επισκόπηση αυτή μια Κοινότητα Πρακτικής θα πρέπει να διαθέτει:

¹⁰ Catana, G.C., Debremaeker, I., Szkola, S.S.E. and Williquet, F., The Communities of Practice Playbook, EUR 30466 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-26344-9, doi:10.2760/42416, JRC122830.

¹¹ Προσαρμογή σχήματος από The Communities of Practice Playbook σ.19)

- **Όραμα.** Μια κοινότητα χρειάζεται ένα όραμα που πρέπει να αντιστοιχεί/συμβάλλει στο όραμα και τους μακροπρόθεσμους στόχους ενός οργανισμού. Χρειάζεται έναν σκοπό που να εκφράζει τον λόγο ύπαρξης και ένα όραμα που έχει δημιουργηθεί από κοινού με τα μέλη της κοινότητας και το οποίο, με τη σειρά του, πρέπει να μεταφραστεί σε SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, and Time-Bound / συγκεκριμένους, μετρήσιμους, επιτεύξιμους, συναφής και χρονικά περιορισμένους στόχους).
- **Διακυβέρνηση.** Ένα πλαίσιο καλής διακυβέρνησης είναι κομβικό για μια ορθά λειτουργούσα κοινότητα. Αυτό ξεκινά με τον καθορισμό των μελών της κοινότητας μέσα από τη χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών και συνεχίζει με τη δημιουργία ουσιαστικών δομών (άτυπων και επισήμων) για τη λήψη αποφάσεων και τη διασφάλιση ενός περιβάλλοντος χωρίς κινδύνους.
- **Ηγεσία.** Η ηγεσία της κοινότητας αφορά τόσο την υποστήριξη, την επένδυση και συμμετοχή από τα ανώτερα και μεσαία διοικητικά στελέχη όσο και για την ηγεσία από το εσωτερικό της κοινότητας.
- **Σύγκληση.** Η σύγκληση είναι η λογική της τακτικής συγκέντρωσης της κοινότητας για να διατηρηθεί η συνεργασία ζωντανή και να συνδεθούν τα μέλη της κοινότητας σε ουσιαστικές συζητήσεις. Αυτό σημαίνει να προσκαλούνται τακτικά στην κοινότητα εξωτερικοί εμπειρογνώμονες και να εξασφαλίζεται η πρόσβαση και οι διασυνδέσεις με άλλες κοινότητες και δίκτυα
- **Συνεργασία** Πρόκειται για τη στοχευμένη συνεργασία για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου κοινοτικού στόχου-παραδοτέου. Όσο συχνότερα μια κοινότητα δημιουργεί κάτι συγκεκριμένο από κοινού, τόσο περισσότερο εμπλέκεται: αυτό απαιτεί αποτελεσματικό συντονισμό και μεθόδους συνδημιουργίας.
- **Διαχείριση/συντονισμός της κοινότητας.** Μια κοινότητα δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς τη συστηματική διαχείρισή της. Η διευκόλυνση της δυναμικής της κοινότητας είναι κεντρικό στοιχείο της και απαιτεί συντονιστές με τρεις κύριους ρόλους, ως διοργανωτές, καταλύτες δημιουργίας και συνθέτες/διαχειριστές γνώσης.
- **Εμπειρία χρήστη.** Το λειτουργικό μοντέλο της κοινότητας αναπτύσσεται με βάση εισροές και ανατροφοδότηση από τα μέλη της. Απαιτούνται μέθοδοι (π.χ. personas) που εξασφαλίζουν λειτουργία με τον χρήστη στο επίκεντρο, παρέχοντας τις δομές, τις διαδικασίες και τα εργαλεία που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μελών.
- **Μέτρηση.** Η μέτρηση της ζωτικότητας της κοινότητας και της συνεχιζόμενης ενασχόλησης των μελών αποτελεί κλειδί για την κατανόηση του τι λειτουργεί όσον αφορά τις πρακτικές και τις δράσεις που αποδίδουν, τους στόχους που έχουν τεθεί, τι δεν λειτουργεί και τι πρέπει να βελτιωθεί στην κοινότητα.

Το εγχειρίδιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως σημείο αναφοράς της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας κάθε φορά που η κοινότητα αντιμετωπίζει ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας της καθώς και για την ευθυγράμμιση της δράσης των μελών της προς την επίτευξη των στόχων της κοινότητας.

Προσφέρει πρακτικές οδηγίες καθοδήγησης και καλές πρακτικές, δομώντας τις διαδικασίες σχεδιασμού της Κοινότητας κατά μήκος των βασικών στοιχείων των κοινοτήτων πρακτικής (Εικόνα 3) παρέχοντας πρότυπα για το καθένα. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη λειτουργία και την ενδυνάμωση μιας κοινότητας ή ενός δικτύου. Ο Συντονιστής της Κοινότητας, μαζί με τους βασικούς εμπλεκόμενους μπορούν να συνεργαστούν, με οδηγό αυτούς τους πίνακες, απαντώντας σε κάθε βήμα στις σχετικές ερωτήσεις που τίθενται.

2. Συστάσεις Ανοιχτής Συμμετοχής στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας

Στη συνέχεια παρατίθενται οι βασικές αρχές συμμετοχής που θα πρέπει να καθοδηγούν τη λειτουργία της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας:

Σύσταση 1: Σχεδιασμός με τους χρήστες, για τους χρήστες.

Η Κοινότητα Διαλειτουργικότητας θα πρέπει να εμπλέκει όσο το δυνατόν νωρίτερα τις αντιπροσωπευτικότερες ομάδες χρηστών κατά τη διαδικασία σχεδιασμού νέων υπηρεσιών και νέων διαλειτουργικοτήτων. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από συναντήσεις και διαζώσεις συνεργασία των ενδιαφερομένων και να υποστηριχθεί από ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαλόγου και ανατροφοδότησης σε πραγματικό χρόνο.

Σύσταση 2: Ανοιχτές διαδικασίες και πρακτικές.

Οι διαδικασίες και πρακτικές που διέπουν το ΕΠΔ και την ανάπτυξη διαλειτουργικοτήτων θα πρέπει να είναι καταγεγραμμένες σε απλή γλώσσα, ελεύθερα και άμεσα διαθέσιμες στους πολίτες. Με τη σειρά τους θα πρέπει και αυτές να υποβάλλονται στη διαδικασία συνεργατικού επανασχεδιασμού.

Σύσταση 3: Ανοιχτοί Αλγόριθμοι.

Οι λογικές διεργασίες με τις οποίες λαμβάνονται αποφάσεις από υπολογιστικά συστήματα και οι οποίες επηρεάζουν πολίτες θα πρέπει να είναι ανοιχτά προσβάσιμες (algorithmic transparency) και να μπορούν να υποβληθούν σε έλεγχο (algorithmic auditing) για τυχόν μεροληψίες, προκαταλήψεις ή αποκλεισμούς ομάδων πολιτών. Μαζί με τους αλγόριθμους θα πρέπει να δίνονται ανοιχτά τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται κατά την λειτουργία τους ή για την εκπαίδευσή τους (σε περίπτωση αλγορίθμων μηχανικής μάθησης).

Σύσταση 4: Διαφάνεια κατά την εκτέλεση μιας υπηρεσίας.

Οι διαδικασίες και τα στάδια ολοκλήρωσης μιας υπηρεσίας που βασίζεται σε διαλειτουργικότητες με δεδομένα βασικών μητρώων θα πρέπει να είναι διαφανή και άμεσα προσβάσιμα από τους χρήστες. Οι πολίτες θα πρέπει να γνωρίζουν σε ποιο στάδιο βρίσκεται

ανά στιγμή το αίτημα τους, τις διαδικασίες που έχουν ολοκληρωθεί και όσες απομένουν για την ολοκλήρωση της υπηρεσίας ή του αιτήματος. Το άνοιγμα των δεδομένων ενός μητρώου ή μιας διαλειτουργικής υπηρεσίας θα πρέπει να συνοδεύεται και από την παροχή εύχρηστων εργαλείων για την εξαγωγή συμπερασμάτων από πολίτες, επιχειρήσεις, ΜΚΟ, συλλόγους, άλλους δημόσιους φορείς κλπ.

Σύσταση 5: Ανοικτή και συμμετοχική διαδικασία αξιολόγησης της ποιότητας και του συνόλου των δράσεων διαλειτουργικότητας.

Η δομή και η λειτουργία των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, η ποιότητα και προσβασιμότητα της πληροφορίας τους, η αποδοτικότητα και η ευκολία χρήσης τους θα πρέπει να υποβάλλονται στην αξιολόγηση των πολιτών. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από συναντήσεις και δια ζώσης συνεργασία των ενδιαφερομένων και να υποστηριχθεί από ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαλόγου και ανατροφοδότησης της Ψηφιακής Πύλης ΕΠΔ,

Σύσταση 6: Τα ανοιχτά δεδομένα και οι ανοικτές πρακτικές πρέπει να βελτιώνουν τη διακυβέρνηση και την εμπλοκή των πολιτών

Η διάθεση των ανοικτών δεδομένων ενισχύει τη διακυβέρνηση της διαλειτουργικότητας και την εμπιστοσύνη στα θεσμικά όργανα, ενισχύει την υποχρέωση των κυβερνήσεων να σέβονται το κράτος δικαίου και παρέχει ένα διαφανές και ισχυρό θεμέλιο για τη βελτίωση της λήψης αποφάσεων και την ενίσχυση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών. Η εμπλοκή και η διαβούλευση με τους πολίτες, την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις να κατανοήσουν ποια είδη δεδομένων είναι σε υψηλή ζήτηση και, με τη σειρά τους, να οδηγήσουν σε βελτιωμένες πρακτικές ιεράρχησης, απελευθέρωσης και τυποποίησης δεδομένων.

Σύσταση 7: Ενδυνάμωση της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας

Θα πρέπει να αναπτυχθούν προγράμματα κατάρτισης και ευαισθητοποίησης, εργαλεία, κατευθυντήριες γραμμές και στρατηγικές επικοινωνίας, οι οποίες θα αποσκοπούν στην ενημέρωση των κυβερνητικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών και των εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα για τα οφέλη της διαλειτουργικότητας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί και μέσα από τη διοργάνωση hackathons για τη διαλειτουργική αξιοποίηση των δεδομένων που διαθέτει η Διοίκηση από ομάδες πολιτών, επιχειρήσεις, φοιτητές, κ.α. Το αποτέλεσμα (οι εφαρμογές που υλοποιούνται, τμήματα κώδικα κ.ο.κ) μπορούν στη συνέχεια να αξιοποιηθούν από την Κοινότητα Διαλειτουργικότητας με τη δημοσίευσή τους σε σχετικό αποθετήριο της διαδικτυακής πλατφόρμας του ΕΠΔ.

Επίσης, είναι σημαντική η συστηματική ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη διαχείριση, την επίβλεψη και την παροχή κινήτρων και εσωτερικής επικοινωνίας, τα οποία είναι απαραίτητα για να επιτρέψουν την μετάβαση σε μια κουλτούρα «ανοικτότητας», συνεργατικής δράσης και συμμετοχής σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση.

3. Βήματα προτεινόμενης διαδικασίας ενημέρωσης ΕΠΑ με τη συμμετοχή της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας.

Βήμα 1: Στην διαδικτυακή πλατφόρμα δημοσιεύεται ανοικτή πρόσκληση προς κάθε εμπλεκόμενο ή ενδιαφερόμενο (π.χ. φορέα του δημοσίου, επιχείρηση, ΜΚΟ, ερευνητική ομάδα) για υποβολή: (α) σχολίων αξιολόγησης της διαχείρισης, ποιότητας, διάχυσης κ.α. χαρακτηριστικών διαλειτουργικότητας, (β) προτάσεων για βελτίωση υπαρχουσών διαλειτουργικότητων, και (γ) προτάσεων για ανάπτυξη εφαρμογών που μπορούν να προσθέσουν αξία στην Κοινότητα Διαλειτουργικότητας. Όλα τα σχόλια, οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις συγκεντρώνονται στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΑ & Διαλειτουργικότητας.

Βήμα 2: Η ΣΛΔ (Εφαρμογή & Επικαιροποίηση ΕΠΑ) συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις. Στη συνέχεια τις επεξεργάζεται εσωτερικά και διοργανώνει συνεργατικές δράσεις (π.χ. εργαστήρια-workshops, focus groups) σε συνεργασία με τις Ομάδες Εργασίας. Στις δράσεις αυτές συνδιαμορφώνεται - με άλλους εμπλεκόμενους και εμπειρογνώμονες του αντικειμένου - πρόταση σχεδίου επικαιροποίησης, διαχείρισης και αξιοποίησης του ΕΠΑ.

Στη συνέχεια δημοσιεύεται σε ανοικτή δημόσια διαβούλευση στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΑ & Διαλειτουργικότητας και στο oregon.gr, το προτεινόμενο σχέδιο επικαιροποίησης, διαχείρισης και αξιοποίησης του ΕΠΑ για δημόσιο σχολιασμό από κάθε εμπλεκόμενο ή ενδιαφερόμενο.

Βήμα 3: Με το τέλος της διαβούλευσης δημοσιεύεται η επικαιροποιημένη έκδοση του ΕΠΑ (ή/και των συνοδευτικών του κειμένων) στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΑ και Διαλειτουργικότητας με τέτοιο τεχνικό τρόπο ώστε να διατηρείται το ιστορικό των αλλαγών (π.χ. wiki με δυνατότητα διατήρησης εκδόσεων -version history).

Βήμα 4: Παράλληλα οι Συντονιστές της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας - σε συνεργασία και με την καθοδήγηση του Κέντρου Γνώσης – διοργανώνουν δράσεις συνεργασίας ή πληθοπορισμού (crowd-sourcing) και προσφέρουν κίνητρα για την προσέλκυση τεχνικών ομάδων που θα αναπτύξουν εφαρμογές προστιθέμενης αξίας και υποστήριξης της διαλειτουργικότητας.

Παράρτημα 2: Δείκτες παρακολούθησης προσαρμογής ΕΠΔ προς EIF.

Παρουσιάζονται στη συνέχεια οι δείκτες μέτρησης που χρησιμοποιεί ο Μηχανισμός Παρακολούθησης Ευθυγράμμισης¹² με το European Interoperability Framework για να σταθμίσει την προσαρμογή των εθνικών πλαισίων διαλειτουργικότητας προς το EIF. Οι δείκτες αυτοί αντιστοιχίζονται στον πίνακα αυτό με τις απαιτήσεις του ΕΠΔ. Οι δείκτες αυτοί μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο σημείο αναφοράς κατά την αξιολόγηση της λειτουργίας της διαλειτουργικότητας στη Δημόσια Διοίκηση της χώρας.

Θεματική Περιοχή	Σύσταση EIF	Απαιτήσ εις ΕΠΑ	Κείμενο Απαιτήσης ΕΠΑ	KPI	Κείμενο Δείκτη (KPI)
Βασική αρχή 1: επικοινωνικότητα και αναλογικότητα	1	1	Τα τομεακά και τοπικά πλαίσια διαλειτουργικότητας και οι στρατηγικές διαλειτουργικότητας θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με το ΕΠΔ και, εφόσον χρειάζεται, να προσαρμόζονται και να επεκτείνονται προκειμένου να αντιστοιχούν στο εθνικό πλαίσιο και τις αντίστοιχες ανάγκες.	1	Βαθμός στον οποίο οι στρατηγικές ή τα πλαίσια λαμβάνουν υπόψη το EIF
Βασική αρχή 2: ανοικτός χαρακτήρας	2	2	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να εφαρμόζουν την αρχή «εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού» παραγωγής και δυναμικής διάθεσης δεδομένων και συνόλων δεδομένων υψηλής αξίας ως ανοικτά, εφόσον δεν ισχύουν συγκεκριμένοι περιορισμοί. Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημοσιεύουν τα ανοικτά δεδομένα συμμορφούμενοι με τα επίσημα ανοικτά πρότυπα όσον αφορά στον μορφότυπο και στα μεταδεδομένα, και να αναβαθμίζουν τα ήδη δημοσιευμένα σύνολα δεδομένων με βάση αυτές τις προδιαγραφές.	2	Ωριμότητα ανοικτών δεδομένων
				3	Ύπαρξη εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για την υποβοήθηση των παρόχων δεδομένων στη διαδικασία δημοσίευσής τους
				5	Αριθμός ανοικτών συνόλων δεδομένων που δημοσιεύονται από τα κράτη μέλη
				72	Κατάσταση της εφαρμογής της οδηγίας INSPIRE
	3	3	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να συνυπολογίζουν το συνολικό κόστος κυριότητας του λογισμικού για όλο τον κύκλο ζωής της δημόσιας υπηρεσίας, την κάλυψη πρόσθετων απαιτήσεων ασφάλειας, προκειμένου να επιλέγουν, όπου αυτό είναι εφικτό, λύσεις ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα που να επιτρέπουν την επαναχρησιμοποίηση χωρίς περιορισμούς. Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διασφαλίζουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού για το λογισμικό που αξιοποιούν στις παρεχόμενες υπηρεσίες, παρέχοντας, όπου αυτό είναι εφικτό, τον σχεδιασμό, την τεκμηρίωση ανάπτυξης και τον κώδικα, σε ανοικτό αποθετήριο.	6	Ενεργή εξέταση της χρήσης λογισμικού ανοικτού κώδικα κατά την ανάπτυξη νέων λύσεων ΤΠΕ, συνεκτίμηση του στο συνολικό κόστος ιδιοκτησίας της λύσης ΤΠΕ
		54			

¹² EIF Monitoring Mechanism Dashboard - <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/news/eif-monitoring-mechanism-dashboard>

	4	4	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να προτιμούν ανοικτές προδιαγραφές, λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών, την ωριμότητα τους, την υποστήριξη της αγοράς και την καινοτομία, μέσα από διαδικασίες προκαταρκτικών διαβουλεύσεων για τη συγκέντρωση των απόψεων της αγοράς.</p>	7	<p>Προώθηση της χρήσης ανοικτών προδιαγραφών στις δημόσιες διοικήσεις</p>
		11	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες και τα δεδομένα τους να μπορούν να είναι προσβάσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα από πολίτες και επιχειρήσεις ελαχιστοποιώντας τις απαιτήσεις για συγκεκριμένες τεχνολογίες ή προϊόντα ώστε οι υπηρεσίες να προσαρμόζονται σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο τεχνολογικό περιβάλλον.</p>		
		34	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να χρησιμοποιούν ανοιχτές τεχνικές προδιαγραφές, όπου αυτές είναι διαθέσιμες, και να μεριμνούν για τον έλεγχο συμμόρφωσης των νέων ψηφιακών υπηρεσιών και συστημάτων ΤΠΕ με αυτές.</p>		
Βασική αρχή 3: διαφάνεια	5	5	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να προτιμούν ανοικτές προδιαγραφές, λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών, την ωριμότητα τους, την υποστήριξη της αγοράς και την καινοτομία, μέσα από διαδικασίες προκαταρκτικών διαβουλεύσεων για τη συγκέντρωση των απόψεων της αγοράς.</p>	8	<p>Βαθμός στον οποίο ένα κράτος μέλος πληροί τις απαιτήσεις που θέτει ο κανονισμός για την ενιαία ψηφιακή πύλη σχετικά με την ηλεκτρονική διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των διοικητικών διαδικασιών</p>
		47	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημιουργούν προγραμματιστικές διεπαφές (APIs) για τις διαδικτυακές υπηρεσίες και να τις δημοσιεύουν τεκμηριωμένα σε ειδικό κατάλογο, προκειμένου να διασφαλιστεί η επαναχρησιμοποίησή τους.</p>		
Βασική αρχή 4: δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης	6	8	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να αξιολογούν για για πιθανή επαναχρησιμοποίηση, λύσεις που είναι καταχωρημένες στους καταλόγους προγραμματιστικών διεπαφών και λύσεων ή σε άλλο σχετικό κατάλογο, πριν την ανάπτυξη νέων λύσεων.</p>	9	<p>Βαθμός στον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα συνιστώμενα μέτρα για τους κεντρικούς φορείς του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Κοινοχρησίας και Επαναχρησιμοποίησης για τον έλεγχο της επαναχρησιμοποίησης των υφιστάμενων λύσεων ΤΠ πριν από την ανάπτυξη νέας λύσης.</p>
		9	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να συνεργάζονται με άλλες κοινότητες και ομάδες εμπειρογνομόνων, μέσα από συνεργατικές πλατφόρμες συνδημιουργίας, διαμοιρασμού και επαναχρησιμοποίησης λύσεων, μεθόδων, κλπ. ανάλογες του Joinup και του Github.</p>		
		48	<p>Οι δημόσιοι φορείς κατά τη σχεδίαση ολοκληρωμένων δημόσιων υπηρεσιών πρέπει να αξιοποιούν επαναχρησιμοποιήσιμες λύσεις και λειτουργίες κάνοντας χρήση των APIs που εντοπίζουν μέσω των διαθέσιμων δημόσιων καταλόγων.</p>	10	<p>Ύπαρξη συνεργατικών πλατφορμών σε κάθε κράτος μέλος που διευκολύνουν την επαναχρησιμοποίηση, τον διαμοιρασμό και την ανάπτυξη λύσεων ΤΠ (π.χ. λογισμικό ανοικτού κώδικα, σημασιολογικά στοιχεία).</p>
		49	<p>Θα πρέπει να δημιουργηθεί και να συντηρείται μητρώο φορέων καθώς και μητρώο υπηρεσιών</p>		

		53	<p>και συσχετιζόμενων διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης.</p> <p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει, κατά την σχεδίαση και ανάπτυξη λύσεων, να συμβουλευόνται τον κατάλογο δομικών στοιχείων της εργαλειοθήκης διαλειτουργικότητας καθώς και τα αποθετήρια με στόχο την εύρεση και χρήση επαναχρησιμοποιήσιμων δομικών στοιχείων.</p>		
7	12	45	<p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διασφαλίζουν τη φορητότητα δεδομένων, δηλαδή τη δυνατότητα εύκολης μεταφοράς των δεδομένων μεταξύ συστημάτων και εφαρμογών που συμβάλλουν στην εξέλιξη των δημόσιων υπηρεσιών, χωρίς αδικαιολόγητους περιορισμούς.</p> <p>Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διαθέτουν τα ανοικτά δεδομένα με χρήση ανοικτών και τυποποιημένων αδειών.</p>	11	Ύπαρξη πύλης ανοικτών δεδομένων (βαθμός στον οποίο τα δεδομένα μπορούν εύκολα να βρεθούν σε ένα κεντρικό σημείο για σκοπούς επαναχρησιμοποίησης). Έκταση στην οποία έχει επιβληθεί το άνοιγμα των πληροφοριών του δημόσιου τομέα μετά τη μεταφορά της αναθεωρημένης οδηγίας PSI στο εθνικό δίκαιο
				12	Ύπαρξη πολιτικών που υποστηρίζουν την επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης, από τον ιδιωτικό τομέα
				13	Επαναχρησιμοποίηση των ανοικτών δεδομένων στη λήψη αποφάσεων
				14	Παράδειγμα εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών εκδηλώσεων (π.χ. hackathons ή άλλες εκδηλώσεις για τα ανοικτά δεδομένα) που πραγματοποιούνται ετησίως για την προώθηση των ανοικτών δεδομένων και της επαναχρησιμοποίησης των ΤΠΔ (που διοργανώνονται από οργανισμούς του δημόσιου, ιδιωτικού ή τρίτου τομέα)
				15	Ύπαρξη δραστηριοτήτων παρακολούθησης για τη μέτρηση της περαιτέρω χρήσης των ανοικτών δεδομένων εντός της χώρας
				16	Ύπαρξη ειδικών δραστηριοτήτων για την υποστήριξη της επαναχρησιμοποίησης των ανοικτών δεδομένων
				17	Ύπαρξη ειδικών δραστηριοτήτων επικοινωνίας για την προώθηση της εθνικής πύλης ή των ανοικτών δεδομένων γενικά

				18	Ύπαρξη αναφορών για την επαναχρησιμοποίηση των Ανοικτών Δεδομένων στην Εθνική σας Πύλη Ανοικτών Δεδομένων
Βασική αρχή 5: τεχνολογική ουδετερότητα και φορητότητα των δεδομένων	8	10	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να εστιάζουν στις σχετικές λειτουργικές ανάγκες με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι τεχνολογικές εξαρτήσεις και να αποφεύγεται η επιβολή συγκεκριμένων, ενδεχομένως περιοριστικών, εφαρμογών, λύσεων ή προϊόντων.	19	Βαθμός στον οποίο οι πολίτες και οι επιχειρήσεις είναι ελεύθεροι να υιοθετούν τεχνολογίες ή προϊόντα ΤΠ που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τους κατά την πρόσβαση ή την επαναχρησιμοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών
		11	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες και τα δεδομένα τους να μπορούν να είναι προσβάσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα από πολίτες και επιχειρήσεις ελαχιστοποιώντας τις απαιτήσεις για συγκεκριμένες τεχνολογίες ή προϊόντα ώστε οι υπηρεσίες να προσαρμόζονται σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο τεχνολογικό περιβάλλον.		
	9	12	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διασφαλίζουν τη φορητότητα δεδομένων, δηλαδή τη δυνατότητα εύκολης μεταφοράς των δεδομένων μεταξύ συστημάτων και εφαρμογών που συμβάλλουν στην εξέλιξη των δημόσιων υπηρεσιών, χωρίς αδικαιολόγητους περιορισμούς.	20	Βαθμός στον οποίο τα δεδομένα είναι εύκολα μεταβιβάσιμα μεταξύ συστημάτων και εφαρμογών
Βασική αρχή 6: λειτουργία με επίκεντρο τον χρήστη	10	11	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες και τα δεδομένα τους να μπορούν να είναι προσβάσιμα και επαναχρησιμοποίησιμα από πολίτες και επιχειρήσεις ελαχιστοποιώντας τις απαιτήσεις για συγκεκριμένες τεχνολογίες ή προϊόντα ώστε οι υπηρεσίες να προσαρμόζονται σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο τεχνολογικό περιβάλλον.	21	Χρήση του Διαδικτύου - Αλληλεπίδραση με τις δημόσιες αρχές
				22	Διάσταση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών που περιλαμβάνει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (DESI_5_DPS)
				23	Φιλικότητα για κινητά τηλέφωνα
	11	13	Όλες οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται εξ ορισμού μέσα από το ενιαίο σημείο επαφής-πρόσβασης του Ελληνικού Δημοσίου αποκρύβοντας την εσωτερική διοικητική πολυπλοκότητα των παρεχόμενων εθνικών και διασυνοριακών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.	24	Ύπαρξη ενιαίων σημείων επαφής στους τομείς πληροφόρησης που αφορούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις

	12	14	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να προωθούν διαδικασίες για την ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών με τη συμμετοχή εκπροσώπων χρηστών και κοινωνικών εταίρων στην ανάλυση, τον σχεδιασμό, και την αξιολόγηση τους.	25	Ύπαρξη πελατοκεντρικής προσέγγισης για το σχεδιασμό και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών που χρησιμοποιούν οι δημόσιες διοικήσεις
		27	Οι υφιστάμενες τεχνολογικές επιλογές και οι λύσεις διαλειτουργικότητας των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση τις σύγχρονες τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις και τις ανάγκες των χρηστών βασισμένες στην αρχή της αναλογικότητας και της ισορροπίας μεταξύ κόστους ωφέλειας.		
		64	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλους στις διαδικασίες διαβούλευσης και συνδιαμόρφωσης και να τεκμηριώνουν ότι τα αποτελέσματα της συμμετοχής αξιοποιούνται κατά την λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαλειτουργικότητα.		
		65	Θα πρέπει να υποστηρίζεται η δημιουργία και η ταυτοποίηση των τομεακών και διατομεακών κοινοτήτων που συμμετέχουν ενεργά στην συνδημιουργία ρυθμίσεων, κανόνων, προδιαγραφών, μεθόδων, λύσεων και εφαρμογών που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαλειτουργικότητας και να ενθαρρύνεται η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων τους.		
		66	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διοργανώνουν δράσεις ή και εργαστήρια συνδημιουργίας λύσεων, συνδιαμόρφωσης κοινών μεθόδων/προτύπων/ κανονισμών, συνεργατικής αξιολόγησης και ομαδικής λήψης αποφάσεων.		
		67	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημιουργήσουν κέντρα καινοτομιών και συνεργατικές πλατφόρμες για συγκέντρωση ιδεών, λύσεων και εφαρμογών, να τις εφαρμόζουν πιλοτικά και να τις αξιολογούν πριν την παραγωγική τους λειτουργία.		
		68	Θα πρέπει να δημιουργηθεί μηχανισμός για τον διαμοιρασμό και επαναχρησιμοποίηση της γνώσης και την υποστήριξη των χρηστών μέσα από έξυπνες λύσεις για την εφαρμογή της διαλειτουργικότητας.		
	13	16	Οι δημόσιοι φορείς, για την παροχή των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, θα πρέπει να αναζητούν τις απαραίτητες πληροφορίες σε άλλους φορείς της δημόσιας διοίκησης, και μόνον εφόσον αυτές δεν υπάρχουν, να ζητούνται από τους χρήστες.	26	Βαθμός στον οποίο τα πέντε κύρια Μητρώα Βάσης (Πληθυσμού, Οχημάτων, Φορολογίας, Γης, Επιχειρήσεων) είναι διαθέσιμα για επαναχρησιμοποίηση σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.

				27	Χρήση αυθεντικών πηγών
Βασική αρχή 7: ένταξη και προσβασιμότητα	14	17	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και εφαρμογές είναι προσβάσιμες από όλους τους πολίτες, περιλαμβανομένων ατόμων με αναπηρίες, ηλικιωμένων και λοιπών ομάδων μειονεκτούντων ατόμων.	28	Συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα προσβασιμότητας της οδηγίας σχετικά με την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα των φορέων του δημόσιου τομέα
		18	Θα πρέπει να παρακολουθείται περιοδικά η κάλυψη των απαιτήσεων ψηφιακής προσβασιμότητας για διαδικτυακούς τόπους και συσκευές.		
Βασική αρχή 8: ασφάλεια και προστασία της ιδιωτικής ζωής	15	19	Κάθε δημόσιος φορέας θα πρέπει να διαμορφώνει ένα Σχέδιο Ασφάλειας και Προστασίας της Ιδιωτικότητας που θα περιλαμβάνει τις πολιτικές και διαδικασίες που θα διασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την αξιόπιστη και ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων με άλλους δημόσιους φορείς, πολίτες και επιχειρήσεις για την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.	29	Επίπεδο ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής που καθορίζεται για τις δημόσιες αρχές
		20	Κάθε ψηφιακή δημόσια υπηρεσία θα πρέπει να υλοποιείται, λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση αντικτύπου των επιπτώσεων της επεξεργασίας των δεδομένων, σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του φορέα, προκειμένου να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα και αναλογικά μέτρα προστασίας.		
		61	Η ταυτοποίηση και αυθεντικοποίηση των πολιτών, θα πρέπει να παρέχεται προς όλους τους φορείς, από παρόχους ταυτότητας, μέσω ενιαίου κέντρου ταυτοποίησης, το οποίο θα εξασφαλίζει την εφαρμογή ενιαίου πλαισίου προδιαγραφών ασφαλείας σε εθνικό επίπεδο.		
Βασική αρχή 9: πολυγλωσσία	16	21	Οι δημόσιοι φορείς, κατά τη σχεδίαση και υλοποίηση ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες της πολυγλωσσίας.	30	Βαθμός στον οποίο οι χρήστες καθεμιάς από τις 21 προτεινόμενες διαδικασίες για τα 7 «γεγονότα ζωής» της πρωτοβουλίας για την ενιαία ψηφιακή πύλη έχουν πρόσβαση σε οδηγίες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε επίσημη γλώσσα της ΕΕ, ευρέως κατανοητή από τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό διασυνοριακών χρηστών.
		22	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την γλώσσα που χρησιμοποιεί και καταλαβαίνει το κοινό των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών οι οποίες κατά τεκμήριο χρησιμοποιούνται από ξενόγλωσσους χρήστες και αυτών οι οποίες θα διατίθενται μέσω της Ευρωπαϊκής Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Single Digital Gateway). Η Αγγλική πρέπει να είναι η		
				31	Διασυνοριακή κινητικότητα για το γεγονός ζωής «Τακτικές επιχειρηματικές δραστηριότητες»

			πρώτη επιλογή επιπλέον γλώσσας (μετά τα Ελληνικά).	32	Διασυνοριακή κινητικότητα για γεγονός ζωής «Γενική διοίκηση: μετακίνηση»
				33	Συνολικός αριθμός γλωσσικών πόρων σε διάφορα κράτη μέλη
Βασική αρχή 10: διοικητική απλότητα	17	24	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να αξιοποιούν εργαλεία με σκοπό τον ανασχεδιασμό ή την συνεχή βελτίωση των διαδικασιών για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε πολίτες και επιχειρήσεις χωρίς διακρίσεις στις περιπτώσεις χρήσης αυτών σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο.	34	Διαδικτυακή Διαθεσιμότητα - Ο χρήστης στο επίκεντρο
				35	Επικέντρωση στους χρήστες για τα γεγονότα της ζωής των πολιτών και των επιχειρήσεων
				36	Διαδικτυακή διαθεσιμότητα - Διασυνοριακή κινητικότητα πολιτών
				37	Διαδικτυακή διαθεσιμότητα - Επιχειρηματική διασυνοριακή κινητικότητα
Βασική αρχή 11: διατήρηση των πληροφοριών	18	25	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διαμορφώνουν πολιτική διατήρησης των δεδομένων και των ηλεκτρονικών αρχείων λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές διατάξεις για την τήρηση των αρχείων του φορέα τους, την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τις διαθέσιμες εγκεκριμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης.	38	Ύπαρξη πολιτικής μακροπρόθεσμης διατήρησης των πληροφοριών που ανήκουν και διαχειρίζονται οι δημόσιες διοικήσεις
Βασική αρχή 12: αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας	19	26	Οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα τους με ανοιχτές συμμετοχικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις των χρηστών και με δείκτες αξιολόγησης.	39	Βαθμός στον οποίο οι δημόσιες διοικήσεις αξιολογούν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των λύσεων διαλειτουργικότητας
		24	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να αξιοποιούν εργαλεία με σκοπό τον ανασχεδιασμό ή την συνεχή βελτίωση των διαδικασιών για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε πολίτες και επιχειρήσεις χωρίς διακρίσεις στις περιπτώσεις χρήσης αυτών σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο.		
Διακυβέρνηση της διαλειτουργικότητας	20	29	Θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι κατάλληλες οργανωτικές δομές, μηχανισμοί, αρμοδιότητες και διαδικασίες, καθώς και το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, προκειμένου οι δημόσιοι φορείς να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην διαχείριση των θεμάτων διαλειτουργικότητας.	40	Ύπαρξη ολιστικής διακυβέρνησης των δραστηριοτήτων διαλειτουργικότητας σε όλα τα διοικητικά επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό και εθνικό) και τους τομείς
		61	Η ταυτοποίηση και αυθεντικοποίηση των πολιτών, θα πρέπει να παρέχεται προς όλους τους φορείς, από παρόχους ταυτότητας, μέσω		

		<p>ενιαίου κέντρου ταυτοποίησης, το οποίο θα εξασφαλίζει την εφαρμογή ενιαίου πλαισίου προδιαγραφών ασφαλείας σε εθνικό επίπεδο.</p> <p>62 Θα πρέπει να διαμορφωθεί το κατάλληλο περιβάλλον και να καθοριστούν διαδικασίες για την προώθηση κοινών δράσεων σε εθνικό καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.</p> <p>70 Θα πρέπει να διασφαλίζεται η ολιστική διακυβέρνηση των δραστηριοτήτων διαλειτουργικότητας σε εθνικό επίπεδο.</p> <p>76 Τα δεδομένα και οι δημόσιες υπηρεσίες τα οποία δεν ανήκουν στην εργαλειοθήκη διαλειτουργικότητας, θα πρέπει να ακολουθούν τις αρχές και τις συστάσεις του ΕΠΔ και να εντάσσονται στον εθνικό συντονισμό.</p>		
21	<p>50 Θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή διαδικασίες για τη διαχείριση του κύκλου ζωής προτύπων και προδιαγραφών, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την επιλογή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους καθώς και για τον έλεγχο συμμόρφωσης προς αυτά.</p> <p>51 Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να αξιοποιούν τα τεκμηριωμένα τεχνικά και σημασιολογικά πρότυπα που είναι διαθέσιμα σε ανοικτούς καταλόγους.</p> <p>52 Θα πρέπει να συντηρείται αποθετήριο (τύπου github) το οποίο θα φιλοξενεί τα δομικά στοιχεία των φορέων καθώς και τη σχετική τεκμηρίωση αυτών, και κατάλογος επαναχρησιμοποιήσιμων δομικών στοιχείων.</p>	41	Ύπαρξη καθορισμένων διαδικασιών για την επιλογή και υιοθέτηση προτύπων και προδιαγραφών	
22	<p>50 Θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή διαδικασίες για τη διαχείριση του κύκλου ζωής προτύπων και προδιαγραφών, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την επιλογή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους καθώς και για τον έλεγχο συμμόρφωσης προς αυτά.</p> <p>66 Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διοργανώνουν δράσεις ή και εργαστήρια συνδημιουργίας λύσεων, συνδιαμόρφωσης κοινών μεθόδων/προτύπων/ κανονισμών, συνεργατικής αξιολόγησης και ομαδικής λήψης αποφάσεων.</p>	<p>42 Βαθμός στον οποίο οι διοικήσεις διαχειρίζονται τα πρότυπα και τις προδιαγραφές ΤΠΕ για να διασφαλίσουν τη διαλειτουργικότητα</p> <p>43 Ύπαρξη CAMSS ή παρόμοιας μεθόδου αξιολόγησης προτύπων και προδιαγραφών σε επίπεδο κράτους μέλους</p>		
23	<p>50 Θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή διαδικασίες για τη διαχείριση του κύκλου ζωής προτύπων και προδιαγραφών, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την επιλογή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους καθώς και για τον έλεγχο συμμόρφωσης προς αυτά.</p>	44	Χρήση καταλόγων ΤΠΕ	

	24	64	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα και τις μεθόδους συμμετοχής όλων σε διαδικασίες διαβούλευσης και συνδιαμόρφωσης και να τεκμηριώνουν ότι τα αποτελέσματα της συμμετοχής αξιοποιούνται κατά την λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαλειτουργικότητα.	45	Παράδειγμα ενεργού συμμετοχής σε εργασίες τυποποίησης
Διακυβέρνηση ενοποιημένων δημόσιων υπηρεσιών	25	72	Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί η διακυβέρνηση διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών διαλειτουργικότητας και του συντονισμού των δημόσιων υπηρεσιών.	46	Βαθμός στον οποίο εφαρμόζεται μια δομή διακυβέρνησης για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών
	26	71	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να συνάπτουν συμφωνίες διαλειτουργικότητας σε όλα τα επίπεδα, οι οποίες συμπληρώνονται από επιχειρησιακές συμφωνίες και διαδικασίες διαχείρισης αλλαγών.	47	Ύπαρξη συμφωνιών διαλειτουργικότητας μέσω των οποίων οι δημόσιες διοικήσεις συνεργάζονται μεταξύ τους
Νομική διαλειτουργικότητα	27	28	Κατά τον σχεδιασμό νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων θα πρέπει να διενεργούνται «έλεγχοι διαλειτουργικότητας». Οι έλεγχοι διασφαλίζουν τη θεσμική διαλειτουργικότητα του ίδιου του νομικού πλαισίου αλλά και των δημόσιων υπηρεσιών που αυτό προβλέπει.	48	Βαθμός στον οποίο οι ΤΠΕ λαμβάνονται υπόψη κατά την προετοιμασία νέας νομοθεσίας
Οργανωτική διαλειτουργικότητα	28	32	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να μοντελοποιούν τις επιχειρησιακές διαδικασίες των παρεχόμενων υπηρεσιών με χρήση κοινά συμφωνημένων τεχνικών για την συστηματική ανάλυση και προσομοίωση τους.	49	Ύπαρξη τεχνικών μοντελοποίησης για την τεκμηρίωση επιχειρηματικών διαδικασιών για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών
	29	30	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να καταγράφουν και να συντηρούν συστηματικά τις οργανωτικές δομές, αρμοδιότητες για την παροχή υπηρεσιών, με χρήση κοινά συμφωνημένων προτύπων, και να τις δημοσιεύουν ανοιχτά.	50	Βαθμός στον οποίο οι οργανωσιακές σχέσεις μεταξύ παρόχων και καταναλωτών έχουν θεσμοθετηθεί

Σημαιολογική διαλειτουργικότητα	30	33	Θα πρέπει να οριστεί μια εθνική στρατηγική διαχείρισης των δεδομένων και των πληροφοριών της δημόσιας διοίκησης η οποία να περιλαμβάνει τα σηματολογικά πρότυπα, τις οργανωτικές δομές, τους ρόλους και τις διαδικασίες για τη δημιουργία, συλλογή, διατήρηση, προστασία, διαμοιρασμό και επαναχρησιμοποίηση αυτών.	12	Ύπαρξη πολιτικών που υποστηρίζουν την επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης, από τον ιδιωτικό τομέα
	31	40	Για κάθε μητρώο θα πρέπει να ορίζονται και να δημοσιοποιούνται οι πολιτικές διαχείρισης κύριων δεδομένων, δεδομένων αναφοράς και μεταδεδομένων τους.	51	Ύπαρξη πολιτικών διαχείρισης μεταδεδομένων, κύριων δεδομένων και δεδομένων αναφοράς
				52	Ύπαρξη συμφωνιών για δεδομένα αναφοράς με τη μορφή ταξινομών, λεξιλογίων, θησαυρών, καταλόγων κωδικών και επαναχρησιμοποιήσιμων δομών/μοντέλων δεδομένων για την επίτευξη σημασιολογικής διαλειτουργικότητας.
32	65	Θα πρέπει να υποστηρίζεται η δημιουργία και ταυτοποίηση των τομεακών και διατομεακών κοινοτήτων που συμμετέχουν ενεργά στην συνδημιουργία ρυθμίσεων, κανόνων, προδιαγραφών, μεθόδων, λύσεων και εφαρμογών που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαλειτουργικότητας και να ενθαρρύνεται η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων τους.	53	Ύπαρξη τομεακών ή/και διατομεακών κοινοτήτων σε τομείς που επηρεάζονται από τη διαλειτουργικότητα	
Τεχνική διαλειτουργικότητα	33	31	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να καταγράφουν και να συντηρούν τις υφιστάμενες και νέες διαδικασίες που υποστηρίζουν τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, με χρήση κοινά συμφωνημένων προτύπων, και να τις δημοσιεύουν ανοιχτά.	7	Προώθηση της χρήσης ανοικτών προδιαγραφών στις δημόσιες διοικήσεις
		34	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να χρησιμοποιούν ανοιχτές τεχνικές προδιαγραφές, όπου αυτές είναι διαθέσιμες, και να μεριμνούν για τον έλεγχο συμμόρφωσης των νέων ψηφιακών υπηρεσιών και συστημάτων ΤΠΕ με αυτές.		
Εννοιολογικό Μοντέλο	34	73	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να χρησιμοποιούν το εννοιολογικό μοντέλο για δημόσιες υπηρεσίες καθώς και τις σχετικές εθνικές υποδομές με σκοπό τον σχεδιασμό νέων υπηρεσιών ή τον ανασχεδιασμό υφιστάμενων υπηρεσιών και την επαναχρησιμοποίηση, όπου είναι εφικτό, υφιστάμενων δομικών στοιχείων, υπηρεσιών και δεδομένων.	54	Βαθμός στον οποίο οι δημόσιες διοικήσεις λαμβάνουν υπόψη το εννοιολογικό μοντέλο που προτείνει το EIF.

	35	74	Θα πρέπει να καθοριστεί μια συνολική αρχιτεκτονική διαλειτουργικότητας η οποία θα είναι συμβατή με το εννοιολογικό μοντέλο και θα περιλαμβάνει χαλαρά συνδεδεμένα συστατικά.	55	Ύπαρξη κοινού σχήματος για τη διασύνδεση χαλαρά συνδεδεμένων στοιχείων υπηρεσιών και δημιουργία και διατήρηση της απαραίτητης υποδομής για την καθιέρωση και διατήρηση των δημόσιων υπηρεσιών
Εσωτερικές πηγές πληροφοριών και υπηρεσίες	36	75	Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν και να συντηρούνται οι απαιτούμενες υποδομές για τη δημιουργία, διατήρηση και αξιοποίηση των διαλειτουργικών δημόσιων υπηρεσιών.	56	Ύπαρξη κοινής υποδομής επαναχρησιμοποιήσιμων υπηρεσιών και πηγών πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλες τις δημόσιες διοικήσεις.
Μητρώα βάσης	37	36	Θα πρέπει να διατίθενται έγκυρες πηγές πληροφοριών προς επαναχρησιμοποίηση, εφαρμόζοντας κατάλληλους μηχανισμούς προστασίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφάλειας και προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δίνοντας προτεραιότητα σε πέντε κύρια βασικά μητρώα: Πολιτών, Οχημάτων, Ακινήτων, Φορολογίας, Δημόσιων Φορέων και Επιχειρήσεων.	26	Βαθμός στον οποίο τα πέντε κύρια Μητρώα Βάσης (Πληθυσμού, Οχημάτων, Φορολογίας, Γης, Επιχειρήσεων) είναι διαθέσιμα για επαναχρησιμοποίηση σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
				57	Βαθμός στον οποίο οι δημόσιες διοικήσεις θέτουν έγκυρες πηγές πληροφοριών στη διάθεση άλλων δημόσιων διοικήσεων
	38	37	Θα πρέπει να δημιουργούνται οι κατάλληλες διεπαφές διασύνδεσης με τα βασικά μητρώα και να δημοσιεύονται τα σημασιολογικά και τεχνικά μέσα καθώς και η τεκμηρίωση που απαιτείται για την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων τους.	26	Βαθμός στον οποίο τα πέντε κύρια Μητρώα Βάσης (Πληθυσμού, Οχημάτων, Φορολογίας, Γης, Επιχειρήσεων) είναι διαθέσιμα για επαναχρησιμοποίηση σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
	39	37	Θα πρέπει να δημιουργούνται οι κατάλληλες διεπαφές διασύνδεσης με τα βασικά μητρώα και να δημοσιεύονται τα σημασιολογικά και τεχνικά μέσα καθώς και η τεκμηρίωση που απαιτείται για την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων τους.	58	Ύπαρξη συμφωνιών για δεδομένα αναφοράς με τη μορφή ταξινομών, λεξιλογίων, θησαυρών, κωδικών καταλόγων και επαναχρησιμοποιήσιμων δομών/μοντέλων δεδομένων για την επίτευξη σημασιολογικής διαλειτουργικότητας των μητρώων βάσης.
				59	Ύπαρξη μητρώου για τα Μητρώα Βάσης (Registry of Registries)

		38	Τα Βασικά Μητρώα θα πρέπει να είναι τα ίδια καταγεγραμμένα σε έναν Κατάλογο (Μητρώο Βασικών Μητρώων).	51	Ύπαρξη πολιτικών διαχείρισης μεταδεδομένων, κύριων δεδομένων και δεδομένων αναφοράς
		39	Για κάθε μητρώο θα πρέπει να ορίζεται ο φορέας που είναι υπεύθυνος για τη διαχείρισή του, και να δημιουργηθεί μηχανισμός για τη συσχέτιση και τη διασύνδεσή του με τα βασικά μητρώα, όπου αυτό απαιτείται.		
	40	41	Θα πρέπει να παρέχεται σε πολίτες και οι επιχειρήσεις η δυνατότητα ελέγχου της ακρίβειας, ορθότητας και πληρότητας των δεδομένων τους που περιέχονται στα Βασικά Μητρώα και διόρθωσης/συμπλήρωσης αυτών.	60	Βαθμός στον οποίο τα μητρώα βάσης καταρτίζουν και εφαρμόζουν σχέδιο διασφάλισης της ποιότητας των δεδομένων για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων τους
				61	Ύπαρξη σχεδίων διαχείρισης κύριων δεδομένων και διασφάλισης ποιότητας (QA) για ένα ή περισσότερα από τα πέντε μεγάλα Μητρώα Βάσης: Οχημάτων, Φορολογικά, Γης, Επιχειρήσεων.
Ανοικτά δεδομένα	41	42	Οι δημόσιοι φορείς οφείλουν να σχεδιάζουν και να υιοθετούν τις απαραίτητες διαδικασίες για την παροχή, και επικαιροποίηση ανοικτών δεδομένων τα οποία προέρχονται από την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την εκτέλεση εσωτερικών επιχειρησιακών διαδικασιών του φορέα.	62	Βαθμός στον οποίο καθορίζονται διαδικασίες και διεργασίες για την ενσωμάτωση του ανοίγματος δεδομένων σε κοινές επιχειρηματικές διαδικασίες, ρουτίνες εργασίας και στην ανάπτυξη νέων πληροφοριακών συστημάτων
		45	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να διαθέτουν τα ανοικτά δεδομένα με χρήση ανοικτών και τυποποιημένων αδειών.		
		46	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να αξιοποιούν τα διαθέσιμα σύνολα ανοικτών δεδομένων προκειμένου να υποβοηθούνται στη λήψη σχετικών αποφάσεων.		
	42	43	Τα ανοικτά δεδομένα θα πρέπει να διατίθενται, μέσω της Εθνικής Πύλης Ανοικτών Δεδομένων, σε μηχαναγνώσιμες μορφές και να συνοδεύονται από μηχαναγνώσιμα μεταδεδομένα, τα οποία περιγράφουν το περιεχόμενο των ανοικτών δεδομένων, τον τρόπο συλλογής, επικαιροποίησης και εκκαθάρισης καθώς και την άδεια χρήσης με τα οποία διατίθενται.	63	Βαθμός συμμόρφωσης κάθε κράτους μέλους με την DCAT-AP
				64	Ύπαρξη εθνικού σχεδίου για τη βελτίωση της ποιότητας των (μετα)δεδομένων στους επόμενους 12 μήνες
				65	Ποσοστό των δεδομένων που είναι διαθέσιμα σε μηχαναγνώσιμη μορφή

	43	43	Τα ανοικτά δεδομένα θα πρέπει να διατίθενται, μέσω της Εθνικής Πύλης Ανοικτών Δεδομένων, σε μηχαναγνώσιμες μορφές και να συνοδεύονται από μηχαναγνώσιμα μεταδεδομένα, τα οποία περιγράφουν το περιεχόμενο των ανοικτών δεδομένων, τον τρόπο συλλογής, επικαιροποίησης και εκκαθάρισης καθώς και την άδεια χρήσης με τα οποία διατίθενται.	3	Ύπαρξη εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για τη δημοσίευση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (PSI)
		44	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημοσιεύουν τα ανοικτά δεδομένα συμμορφούμενοι με επίσημα ανοικτά πρότυπα όσον αφορά στον μορφότυπο και στα μεταδεδομένα, και να αναβαθμίζουν τα ήδη δημοσιευμένα σύνολα δεδομένων με βάση αυτές τις προδιαγραφές.	12	Ύπαρξη πολιτικών που υποστηρίζουν την επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης, από τον ιδιωτικό τομέα
				69	Ύπαρξη εθνικών κατευθυντήριων γραμμών ή εργαλείων που θα βοηθήσουν τους εκδότες να επιλέξουν την κατάλληλη άδεια χρήσης για τα δεδομένα τους
Κατάλογοι	44	6	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημοσιεύουν τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που προσφέρουν, σε κατάλογο υπηρεσιών.	70	Ύπαρξη καταλόγων δημόσιων υπηρεσιών, δημόσιων δεδομένων και λύσεων διαλειτουργικότητας
		7	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να καταχωρούν νέες λύσεις που αναπτύσσονται σε καταλόγους που παραπέμπουν σε προγραμματιστικές διεπαφές και λύσεις ή σε άλλους σχετικούς καταλόγους για να είναι προσβάσιμες και σε τρίτους φορείς.	71	Χρήση κοινών μοντέλων /προτύπων/ προδιαγραφών για την περιγραφή καταλόγων δημόσιων υπηρεσιών, δημόσιων δεδομένων και λύσεων διαλειτουργικότητας
		35	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να δημιουργήσουν, να συντηρούν, και να αξιοποιούν τους καταλόγους για όλα τα στοιχεία της εργαλειοθήκης, με χρήση κοινά συμφωνημένων περιγραφών.		
Εξωτερικές πηγές πληροφοριών και υπηρεσίες	45	77	Θα πρέπει να συλλεχθούν και να καταλογραφηθούν εξωτερικές πηγές πληροφοριών με τη συμμετοχή φορέων του ιδιωτικού τομέα.	66	Βαθμός στον οποίο οι δημόσιες διοικήσεις χρησιμοποιούν εξωτερικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης κατά την ανάπτυξη δημόσιων υπηρεσιών
Ασφάλεια και προστασία ιδιωτικής ζωής	46	57	Οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να προσδιορίζουν τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας των δεδομένων και προστασίας της ιδιωτικότητας μέσα από μια συστηματική διαχείριση κινδύνων, και να ακολουθούν τις βασικές αρχές της ασφάλειας και ιδιωτικότητας εκ σχεδιασμού και εκ προεπιλογής.	67	Εφαρμογή των αρχών προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας

	47	61	Μέσω ενιαίου κέντρου ταυτοποίησης, θα πρέπει να παρέχεται προς όλους τους φορείς, η ταυτοποίηση και αυθεντικοποίηση των πολιτών, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή του ενιαίου πλαισίου προδιαγραφών ασφάλειας σε εθνικό επίπεδο.	68	Αριθμός παρόχων υπηρεσιών εμπιστοσύνης ανά χώρα
--	----	----	---	----	---

Παράρτημα 3: Πρώτες ενέργειες για τη Διακυβέρνηση Διαλειτουργικότητας

Στο σημείο αυτό προτείνονται οι πρώτες ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιήσουν οι λειτουργίες του μοντέλου διακυβέρνησης διαλειτουργικότητας.

1. **Συγκρότηση της Επιτροπής Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας**
2. **Ορισμός επικεφαλής της Συντονιστικής Λειτουργίας Διαλειτουργικότητας**
3. **Έναρξη λειτουργίας των πρώτων Ομάδων Εργασίας**
 - 3.1. **Ορισμός του πρώτου Συντονιστή Κοινοτήτων**
 - 3.2. **Συγκρότηση και έναρξη λειτουργίας της ομάδας εργασίας Προτύπων**
 - 3.2.1. Παραγωγή πρώτης έκδοσης προτύπων
 - 3.3. **Συγκρότηση και έναρξη λειτουργίας της ομάδας εργασίας Μητρώων**
 - 3.3.1. Πρόταση Προτυποποίησης Αρχιτεκτονικής και Διαδικασιών Μητρώων ξεκινώντας από ζητήματα νομικής διαλειτουργικότητας
 - 3.4. **Συγκρότηση και έναρξη λειτουργίας της ομάδας εργασίας API**
 - 3.4.1. Παραγωγή οδηγού σχεδιασμού και υλοποίησης API στο Δημόσιο Τομέα
4. **Επιχειρησιακός Σχεδιασμός**

Για την περιοχή του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού προτείνεται ως πρώτη η παρακάτω ενέργεια:

 - 4.1. Σχεδιασμός με τη συνεργασία των Ομάδων Εργασίας πρότασης για το θεσμικό πλαίσιο διασύνδεσης των μητρώων της Δημόσιας Διοίκησης.
5. **Τεκμηρίωση Διαλειτουργικότητας**

Για την περιοχή της Τεκμηρίωσης Διαλειτουργικότητας προτείνεται ως πρώτη η παρακάτω ενέργεια:

 - 5.1. Καταλογογράφηση σε επίπεδο φορέων όλων των εν δυνάμει επαναχρησιμοποιήσιμων στοιχείων διαλειτουργικότητας (Εργαλειοθήκη) και προσθήκη τους στην Ψηφιακή Πύλη ΕΠΔ & Διαλειτουργικότητας
6. **Παρακολούθηση εφαρμογής**

Για την περιοχή της Παρακολούθησης εφαρμογής ΕΠΔ προτείνεται ως πρώτη η παρακάτω ενέργεια:

 - 6.1. Πρώτη, εσωτερική έκθεση συμμόρφωσης με ΕΠΔ / EIF με χρήση προτεινόμενων KPI (Παράρτημα 3)
7. **Κέντρο Γνώσης & Τεκμηρίωσης**

Σε σχέση με τις δράσεις του Κέντρου Γνώσης προτείνεται ως πρώτη η παρακάτω ενέργεια:

 - 7.1. Διοργάνωση πρώτης σειράς σεμιναρίων με σκοπό την ενημέρωση των φορέων για τα οριζόμενα στο ΕΠΔ και τη λειτουργία του συντονισμού διαλειτουργικότητας.

Παράρτημα 4 - Συντομογραφίες

Συντομογραφία	Επεξήγηση
API	Application Programming Interface
CPSV	Core Public Service Vocabulary
CPSV-AP	Core Public Service Vocabulary-Application Profile
CSV	Comma seperated values
DCAT	Data Catalogue Vocabulary
DCAT-AP	Data Catalogue Vocabulary-Application Profile
EIF	European Interoperability Framework-Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας
EIRA	European Interoperability Reference Architecture
εΕΦΚΑ	Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
G2G	Government to Government
HTTPS	Hypertext Transfer Protocol Secure
IMAPS	Interoperability Maturity Assessment of a Public Service
IMAPS L.O.S.T.	Interoperability Maturity Assessment of a Public Service - Legal, Organizational, Semantic, Technical.
ISA ²	Λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες
JSON	JavaScript Object Notation
KPI	Key Performance Indicator
NIF	National Interoperability Framework-Εθνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας
NIFO	National Interoperability Framework Observatory -Παρατηρητήριο των Εθνικών Πλαισίων Διαλειτουργικότητας
OIDC	Open ID Connect
RDF	Resource Description Framework
REST	Representational State Transfer
RSS	RDF Site Summary or Really Simple Syndication
SAML	Security Assertion Markup Language
URI	Uniform Resource Identifier
URL	Uniform Resource Locator

Συντομογραφία	Επεξήγηση
UTF-8	UCS (Unicode) Transformation Format - 8
WGA	Whole Government Approach
XML	Extensible Markup Language
YAML	YAML Ain't Markup Language
ΑΔΑΕ	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΑΠΔΠΧ	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
ΔΥ	Δημόσια Υπηρεσία
ΕΔΔ	Επιτροπή Διακυβέρνησης Διαλειτουργικότητας
ΕΔΥΤΕ	Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΕΜΔ	Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΠΔ	Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης
ΚΕΔ	Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
ΟΔΥ	Ολοκληρωμένες Δημόσιες Υπηρεσίες
ΣΛΔ	Συντονιστική Λειτουργία Διαλειτουργικότητας
ΣτΚ	Συντονιστές της Κοινότητας Διαλειτουργικότητας
ΤΠΔ	Τομεακό πλαίσιο διαλειτουργικότητας
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΥΨΔ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης